...N MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

...PAUTUS TAPAH-...SENSÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

LAUANTAINA ELOKUUN 6 P:NÄ — SUDBURY, ONT., CAN. — SATURDAY, AUG. 6, 1921.

V VUOSIKERTA—VOL. V

...älänhätäisten ...s hyvässä ...nnissä

...keräisyysyhdistykset ... auttamaan

...ipinätieto Federated ...elastusarmeijalta ja ...keväisyysyhdistyksil... ...irallisia tiedusteluja ...ryhtyä avustamaan ...ätäisiä. Neuvostojen ...n päättänyt laatia ...ille ulkomaalaisille ...stöille jotka ovat ...maan nälänhätäisiä.

...i auttaa runsaalla ...dellä.

...a on aktiivisessa ...neuvosto-federatio... ...in työläiset luovut... ...staan ja elintarve... ...leisvenäläinen toi... ...eta on päättänyt ...prosenttia kaikki... ...stojen voimista, ...akuntain ja piirien ...mista nälänhätäis...

—o—

...aa-huiiaus

...erikoistieto)

... Ahvenanmaan ky... ...n johdosta kirjot... ...tämänpäiväisessä ...seuraavaa: ...t katkeran opetuk... ...kin liberaalit ja oi... ...otka olivat iske... ...n kilpaillaksen por... ...n kanssa «patrio... ...ivat Ahvenanmaan ...aallis-saksalaisme... ...oiselta oikeistolta. ...rroittamisyrityksen ...n Liiton kautta ...en on epäonnistu... ...kan loppunäytös. ...aita ei ollut sen ...ikeistonkaan. ...t paljastuu, että ...melkein yksimieli... ...e Kansain Liit... ...kaapista Ahve... ...kuu kaunis mitä ja ...arttuvasta «turval... ...i tyhjää suunsoit... ...ja. Sillä nyt se... ...stalauseessaan, et... ...luottamuksemme» ...oikeusajatuksen ...ijana» on horjutet... ...että nälänhädän ensimäinen ...ukseemme papu... ...ja kyvystä, ja ...a sysäys meidän ...työväenjoukkoi... ...ise kuitenkin yh... ...— vaikkapa vain ...nteen kanssa hei... ...un käsityksensä ...Ahvenanmaan hä... ...n johtajansa on ...kempiä asioita. ...päivänä tapahtuu ...maan kysymyk... ...mutta tällöin ... ...ratkaisu, mikä ...ren kulmaa pohti... ...ympärillä olevien ...at, kun porvaris... ...porvaridiplo... ...vasten.

—o—

... Kreikkaa ...ta Kons...opolia

...suat varot... ...nemästä Kons... ...olaiset ilmoittavat ...an sitä. Tällainen ...i Kreikan sotati... ...sa. ...varotus siitä, että ...onnen tiedotetaan ...paoksi?

...UONO ETELÄ... ...OSSA

...nasato Welland ...man vain noin ...adosta ja kevät... ...40 prosenttia ...uen, — lausuu Wel... ...anviljelysviraston

Leninin kirjelmä Kaukasian maiden kommunisteille

(Vapauden erikoisuutinen)

Moskova 8-6. Kaukasialaiset sanomalehdet julkaisevat seuraavan Leninin kirjeen Georgian, Aserbeidshanin, Armenian ja Daghestan kommunisteille:

Samalla kun sydämellisesti tervehdin Kaukasian neuvostotasavaltoja otan tilaisuuden osoittaa miten niiden luja liitto on omiaan luomaan ja turvaamaan kansallisen rauhan, mikä porvarillisen järjestelmän aikana on ollut mahdotonta. Mutta vielä tärkeäpää kuin rauhan säilyttäminen on neuvostovallan kehittäminen ylikulkuna sosialismiin. Tämä on vaikea mutta kuitenkin toteuttavissa oleva tehtävä. Jotta sen toteuttaminen kävisi mahdolliseksi on mitä suurimmasta merkityksestä, että Kaukasian kommunistit käyttävät hyväkseen oman tasavaltansa ainutlaatuista tilannetta, joka on toiselainen kuin tilanne Neuvosto-Venäjällä; että he toteuttavat mikä on välttämätöntä meidän taktiikassamme mutta ei orjamaisesti seuraa sitä. Venäjän neuvostotasavallalla ei ollut mit. tukea, kun se vuosikausia taisteli vihamielisiä ententen maahantunkeutuvia joukkoja ja sartoa vastaan. Kaukasian neuvostotasavalloilla on ollut Neuvosto-Venäjän sotilaallinen tuki. Tämä on oleellinen eroavaisuus. Nyt ei tarvitse pelätä mitään ententen hyökkäyksiä taikka valkokaartilaisten tukemista Georg., Aserbeidshanissa, Armeniassa ja Daghestassa. Kaukasian tasavallat ovat enemmän talonpoikaisvaltioita kuin Venäjä. Venäjä oli taloudellisesti eristetty kehittyneimmistä kapitalistisista maista aina siihen asti, kunnes se saavutti «kanssakäymisen ja keskinäiset kauppasuhteet» kapitalististen länsimaiden kanssa. Tässä ei ole koko eroavaisuus, mutta se on kylliksi osoittamaan, että on välttämätöntä menetellä toisella tapaa. On osoitettava lempeyttä pikkuporvareille, sivistyneistölle ja erittäinkin talonpojille. Kapitalistisia länsimaita on taloudellisesti käytettävä hyväksi, niiden kanssa on harjoitettava (konsessioonipolitiikkaa ja kauppaa. Paloöljy, magnesiumi ja hiili ovat rikkauksia, joita voidaan viedä maasta, mutta luonnonrikkauksien ~~luettelo~~ ei näillä ole vielä läheskään läpikäyty. On olemassa suuria mahdollisuuksia konsessiooni- ja kauppapolitiikan laajaan kehittämiseen. Tämä on välttämätöntä varsinkin jotta voitaisiin parantaa työläisten ja talonpoikain elinehtoja ja jotta sivistyneistö saataisiin mukaan taloudelliseen uutisrakennustyöhön. Kauppaa Italian ja muiden maiden kanssa on käytettävä hyväksi ja kehitettävä. Vesivoima on otettava käytäntöön, ja on turvauduttava keinotekoiseen maankasteluun jotta maanviljelys edistyisi.

Ylimenon sosialismiin tulee tapahtua levollisesti ja johdonmukaisesti. Tämä on kaukasian tasavalloille mahdollista ja välttämätöntä, ja tässä suhteessa ovat ne onnellisemmassa asemassa kuin Neuvosto-Venäjä. Me iskimme ensi aukon mailmankapitalismiin. Se aukko on nyt avoin. Me taistelimme pitkällisen ja vaikean taistelun valkoisia ja mustia sosialivallankumouksellisia ja menshevikkejä vastaan, joita tuki entente ja sen saarto. Teidän kaukasialaisten ei tarvitse tehdä mitään murrosta. Teidän on vain käytettävä hyödyksenne uutta edullista kansainvälistä asemaa. Vuonna 1921 ei Europpa ja mailma ole enää sama kuin vuosina 1917 ja 1918. Älkää seuratko vuosien 1917 ja 1918 kokemusten kirjainta vaan henkeä. Nojatkaa kauppaan kapitalististe maiden kanssa ja välttäkää sisäisiä riitaisuuksia.

—0—

ENGLANNIN MERIMIEHET JA LÄMMITTÄJÄT EROAVAT KULETUSTYÖLÄISTEN LIITOSTA

Lontoo — Sen johdosta että Kuletustyöläisten federationi viime kesäkuussa pitämässään konventionissa teki päätöksen, jonka mukaan federationin toimeenpanevalla komitealla on valta julistaa yleislakko ilman yleisäänestystä, on Merimiesten ja lämmittäjäin unio antanut ilmotuksen, että se tulee katkaisemaan liittosuhteensa federationin kanssa. — Merimiesten ja lämmittäjän unio on yksi vanhoillisimpia unioita Englannissa.

Merkkipuheita Punaisten unioitten kongressissa

Sinovjevin puhe.

Punaisen unioiden Internationalen kongressin heinäkuun 5 p:n istunnossa puhui Sinovjev. Hän sanoi m.m.:

Viime vuoden aikana ovat ammattijärjestöbyrokraatit Englannissa, Saksassa, Ranskassa ja Amerikassa alkaneet erottaa kommunisteja unioista. Tämä osottaa puolestaan selvästi, että meidän kantamme taloudelliisiin järjestöihin nähden on ollut oikea. Nyt on yhtenä päätehtävänämme taistelun järjestäminen Amsterdamin keltaista Internationalea vastaan. Amsterdamista on muodostunut porvariston leikkikalu ja kapitalismin viimeinen linnake. Albert Thomas kuljettaa aikaansa sillä, että koettaa todistaa porvarillisten hallitusten pyrkivän taloudellisen elämän «säännöstelyyn». Onpa yksi Amsterdamin Internationalen johtajista ottanut osaa Versaillesin rauhan laatimiseenkin, toimien Ranskan ministerin Loucheurin teknillisenä neuvonantajana. Eräs toinen Amsterdamin johtaja väittää, että Unkarin valkoinen terrori raivoaa vastoin Horthyn tahtoa ja että puheet siitä, että Horthy on Unkarin verisimpiä pyöveleitä, ovat muka epäilyttäviä. Albert Thomas on selittänyt, että Työtoimisto ja Kansojen liitto, s.t.s. että «työväenedustajat» ja porvaristo yhteisesti «työskentelevät» maailmantaloudellisen pulan voittamiseksi. Amsterdamin Internationalen tuhoaminen merkitsee meille yhdeksänkymmenesosan vaikeuksiemme voittamista. Kaikki porvariston hyökkäykset työväestöä vastaan, olkoon ne taloudellisia tai poliittisia, tapahtuvat keltaisen Internationalen suojassa. Taistelu Amsterdamin Internationalea vastaan on sen vuoksi luokkataistelua. Venäjän kommunistit taistelivat viisitoista vuotta saavuttakseen vaikutusta ammattijärjestöissä ja Venäjän kommunistipuolueen on onnistunut nyt saada käsiinsä Venäjän taloudellisten järjestöjen poliittisen johdon. Kun onnistutaan valloittamaan porvariston ja ammattijärjestöbyrokratian viimeinen linnake, Amsterdam, ja sen rauniolle pystytetty kommunismin punainen lippu, silloin olemme täyttäneet tehtävämme.

Samassa istunnossa Englannin (?) edustajiston puheenjohtaja selitti Australian ammattijärjestöjen tilannetta.

Australiassa on 85 prosenttia taloudellisista järjestöistä liittynyt Punaiseen Taloudelliseen Internationaleen. Tämä on erittäin merkillepantava seikka, sillä viimeinen Australian unioiden kongressi kutsui koolle vanhat johtajat tarkotuksella vahvistaa asemaansa.

Internationalen voimakkuus.

Iltapäivän istunnossa Rosmer selosti väliaikaisen Ammatti- ja Teollisuusneuvoston toimintaa. Neuvosto on tehnyt järjestämistyön ohella myös laajaa propagandatyötä. Saksaan lähetettiin erikoinen lähetystö, jonka onnistui lyödä kiila sosialidemokraattiseen ammattijärjestöliikkeeseen. Muissakin maissa, vanhoillisen unionistisen johtosakin vastarinnasta huolimatta on onnistuttu saamaan suuria joukkoja Punaisen Taloudellisen Internationalen yhteyteen.

Punaiseen Taloudelliseen Internationaleen kuuluu nyt 16,400,000 työläistä. Näistä on Venäjällä 6 ja puoli miljoonaa, Italiassa kolme miljoonaa, Ranskassa 500,000, Englannissa 500,000, Yhdysvalloissa 500,000, Espanjassa 800,000, Australiassa 600,000, Puolassa 250,000, jne.

Nykyinen mailmantaloudellinen kriisi johtaa uusia joukkoja Punaisen Taloudellisen Internationalen yhteyteen. Porvaristo yrittää sekä petoksella että terrorilla vähentää vallankumouksellisten työläisten lukumäärää.

Meidän on keksittävä uusia taistelukeinoja ja joko vallottaa vanhat ammattijärjestöt sisältäpäin tai myös järjestää uusia järjestöjä. Puhuja lopetti puheensa sillä, että maailman proletariaatti odottaa paljo tältä kongressilta.

Tom Mannin puhe.

Englannin unioitten edustajiston puheenjohtaja Tom Mann puheessaan ilmaisi ihailua siitä esimerkistä, jonka Venäjän työväenluokka on antanut jättiläistaistelussaan. Kaikissa maissa, sanoi hän, ovat samat yhteiskunnalliset voimat taistelussa toisiaan vastassa, mutta Englannissa, Amerikassa ja Australiassa kaikkia työväenluokan taistelijoita armottomasti vainotaan. Kongressi tietää hyvin, että toveri Haywood on Amerikassa tuomittu pakkotyöhön. Minä olen iloinen voidessani häntä tervehtää täällä. Englannin edustajisto ei ole erittäin lukuisa. Englannissa on alettu suurisuuntainen toiminta, vallankumouksellinen tietoisuus yhä leviää joukkojen keskuuteen, Englannissa on seitsemän miljoonaa järjestynyttä työläistä, jotka jo ovat luopuneet ajatuksesta luokkien välisestä yhteistoiminnasta ja luokkataistelukäsitteet valtaavat alaa. Niinpä on esim. mekanikkojen järjestö, mikä on Englannin vanhimpia järjestöjä, muuttunut vallankumouksellisten työläisten ydinosaksi. Kaksi prosenttia Englannin työväestöstä ovat astuneet vallankumoukselliselle tielle ja nykyinen taloudellinen tilanne johtaa suuria joukkoja näitten pariin. Tom Mann lopetti puheensa tervehtimällä kaikkia kongressiin saapuneita edustajia ja ennenkaikkea Venäjän urheita työläisiä.

Montrealin tehtailijat neuvotteluun työttömyyskysymyksestä

Montreal — Täkäläiset tehtailijat ovat päättäneet kutsua erikoisen kokouksen, jossa neuvottelunalaiseksi tulee kysymys työttömyydestä, joka ensi talvena uhkaa olla entistä vakavampi. Yleensä on tehtailijoiden keskuudessa vallalla ajatus, että työttömyyttä ei nykyisten palkkain vielä korkealla ollessa (?) voida sanottavasti lieventää ja siihen päästäkseen olisi saatava yhteisymmärrys työnantajain ja työläisten välillä aikaan. Jossain määrin uskovat voitavan tilannetta korjata sillä, että työviikkoa lyhennetään ja siten taataan useammalle työläiselle työtä, mutta kuitenkin uskovat sellaisen toimenpiteen vaikuttavan epäedullisesti heidän omaan pussiinsa.

Neuvotelkoott Montrealin tai minkä muun teollisuuskaupungin tehtailijat työttömyyskysymyksestä kuinka usein tahansa, ei sellaisilla neuvotteluilla työläisten aseman ja eritoten juuri työttömyyden lieventämiseen nähden ole mitään merkitystä, sillä työttömyys on kapitalistisen järjestelmän yksi ilmiö, joka korjaantuu vaan hävittämällä järjestelmä.

—o—

Pelkäävät Turkin joutumista punaisten valtaan

Turkkilainen ministeri kääntyy ententen puoleen anoen apua punaisten vaaraa vastaan.

Konstantinopoli — Salih Pasha, Turkin meriministeri on lähtenyt Konstantinopolista Europaan puhutellakseen liittolaisten valtiomiehiä selostaakseen heille sitä vaaraa, jonka hän pelkää uhkaavan Neuvosto-Venäj taholta, viimemainitun sekaantumisesta siihen taisteluun mikä vallitsee anatolian ja kreikkalaisten välillä. Ministeri aikoo myöskin taivuttaa liittolaiset saamaan aikaan sovintoa taistelevien valtojen välillä.

Bolshevikien kontrollia pelätään Anatoliassa.

Konstantinopoli — Anatolian ja bolshevikkien asioiden kanssa kosketuksissa olevat henkilöt ovat sitä mieltä, että Kemal Pashan, Turkin natsionalistisen liikkeen johtajan päivät tulee pian olemaan luetut ja että Anatolia tulee pian olemaan täydellisesti bolshevikkien kontrollin alla.

Kapitalistilehdet vääristelevät Venäjän asemaa

Tshitserin sanoo kapitalistilehtien liiottelevan Venäjän nälänhätätilannetta. Gorkin ja kreikkalaiskatoolisen piispan vetoomukset julaistu.

Lontoo — George Tshitserin, neuvostohallituksen ulkoministeri on Wieniin lähettämässään langattomassa tiedonannossa lausunut, että tilanne Volgan maakunnissa on sangen vakava, kuitenkin hän sanoo ulkomaisten kapitalistilehtien edesvastuuttomasti vääristelevän asioita ja käyttävän nälänhätätilannetta omien tarkotuksiensa ajamiseksi.

«Nälänhätäalueilla on suuri puute, mutta ne villit huhut joita levitetään länsi-Europassa, ovat kapitalististen journalistien keksintöjä ja on ne otettava vastaan suurella varovaisuudella.»

Pietarin piiri ei ole erittäin vaikeassa asemassa.

Pietarin alue ei ole suurestikaan kärsinyt nälänhädän vaikutuksesta, sen pohjoinen ilmanala on säästynyt siltä kuivuudelta mikä koskee eteläisiä maakuntia.

Useita viljalaivoja saapunut Pietariin.

Porista Daily Mail lehdelle saapuneen tiedon muk. Pietarin satamassa on useita ulkomaalaisia laivoja, jotka parhaillaan purkavat viljalastiaan ja uusia viljalasteja saapuu yhtenään.

Maksim Gorkin ja piispa Tikhonin vetoomukset

New York — «Soviet Russia» on julaissut joku viikko sitten Maksim Gorkin ja kreikkalaiskatoolisen venäläisen piispan kaapelilla Amerikaan lähetetyt vetoomukset, jotka mainittu lehti on saanut nyt postissa.

Vedotessaan «kaikkiin rehellisiin ihmisiin» Maksim Gorki kirjotti heinäk, 13 p:

Viljan kasvun on ehkäissyt ankara kuivuus. Tämä ankara vitsaus uhkaa kuolemalla miljooneja venäläisiä. Ajatelkaa sodan ja vallankumouksen aiheuttamaa nääntymystä Venäjän kansassa, joka on suuresti heikentänyt sen taistelua tauteja vastaan ja vähentänyt fyysillistä voimakkautta.

Synkät hetket ahdistavat Tolstoin, Bostojevskin, Menelejevin, Pavlovin, Mussergskin, Glinkan ja muitten kaut ta mailman kunnioitettavien miesten isänmaata. Minä luotan, että Europan ja Amerikan kulttuurikansat, ymmärtäen Venäjän kansaa kohdanneen tragidian ankaruuden, rientävät sitä nopeasti avustamaan elintarpeilla ja lääkkeillä.

Jos humaanisuusaatteet ja tunteet — avut, joiden yhteiskunnallisten hyveitten merkitystä kirottu sota ja voittajien säälimättömyys voitettuja kohtaan on niin suuresti järkyttänyt — jos luottamus luoviin ajatuksiin ja tunteisiin tahdotaan jälleen palauttaa, ja minä sanon, että ne voidaan ja täytyy palauttaa, ja venäjän onnettomuus tarjoa ihmisyysystäville suuremmoisen tilaisuuden osottaa ihmisyyden suuren merkityksen.

Minä olen sitämieltä, että eritoten tulee näyttää sympatiansa Venäjän kansaa kohtaan nyt niiden, jotka rikollisen sodan aikana niin vimmatusti lietsoivat vihaa, siten tehden tyhjäksi kaiken sen valistuksen ihmiskunnan luovien ajatusten levittämiseksi, jotka niin kevytmielisesti hävitettiin sodan tyhmyydelle ja himoille.

Ihmiset jotka ymmärtävät kuoleman tuskain piinan, antavat anteeksi minun katkerat sanani. Minä pyydän kaikkia rehellisiä Europan ja Amerikan kansoja ojentamaan nopeasti apunsa Venäjän kansalle. Antakaa meille leipää ja lääkkeitä.

Moskovan ja koko Venäjän kreikkalaiskatoolisen oikeaoppisin kirkon patriarkka Tikhon, kaapeloi Episcopalin kirkkokunnan piispalle Nanningille New Yorkiin heinäk. 11 p. seuraavaa:

Teidän kauttanne minä vetoon koko Pohjois-Amerkan kansoihin. Venäjällä vallitsee nälänhätä. Suurta osaa sen väestöstä uhkaa nälkäkuolema. Vilja monissa niissä maakunnissa, jotka ovat olleet maan varsinainen viljaaitta, on nyt kuivuuden polttama. Nälkää seuraa taudit. Mitä runsainta apua on annettava. Kaikki muut asiat ja ehdot on syrjäytettävä. Kansa kuolee, tulevaisuus kuolee, koska nälänhätäisten maakuntien väestö pakenee kodeistaan, mailtaan, viljapelloiltaan, tiluksiltaan, raahustaen itäänpäin ja huutaen leipää. Kaikki viivyttelyt merkitsevät ennen kuulumatonta onnettomuutta. Lähettäkää nopeasti viljaa ja lääkkeitä. Minä lähetän samallaisen vetoomuksen Englannin kansalle Canterburyyn arkkipiispan välityksellä.

Massey Harrisin maanviljelyskoneliike seisomaan

Yhden mailman suurimman maanviljelyskonetehtaan Massey Harrisin yleinen liikkeenhoitaja Thomas Bradshaw elokuun 2 päivä julkaisemassaan selostuksessa, koskien liikkeen seisahdusta, sanoo työnseisauksen kestävän niin kauan kuin huonoa tilannetta kestää. Tehtaan tuotanto on ollut miltei seisauksissa jo toista kuukautta ja ainoastaan joitakin kymmeniä miehiä on ollut työssä etupäässä korjaustöiden tähden, mutta markkinain maanviljelyskoneille ollen huonon, arvelee liikkeenhoitaja Bradshaw seisahduksen kestävän pitemmän ajan.

Tämän lisäksi selostaa edellä mainittu liikkeenhoitaja, että työläisten palkkain on laskettava koko joukon, ennenkö liikkeen uudelleen alkamisesta voidaan puhua.

Liikkeen suurin tehdas sijaitsee Torontossa ja on Massey Harris komppania aina ollut niitä liikkeitä, joissa työläiset ovat saaneet alhaisimman palkan. Palkkain yleisesti kohotessa joitain aikoja takaperin oli Massey Harriskin pakotettu jossain määrin kohottamaan, mutta ei läheskään samassa suhteessa kuin muissa teollisuuksissa ja jos nyt työläisten palkkoja lasketaan tulevat ne todellakin sille tasolle, — jos ne ei nytkään paljon muuta ole — että niitä todellakin voidaan nimittää nälkäpalkoiksi.

Järjestyneisyys sanotun liikkeen työläisten keskuudessa on aina ollut huonompia joten palkkojen laskeminen tulee olemaan helppo tehtävä. Normaali aikoina on tehtaan työläisten luku ollut useita tuhansia, joten liikkeen seisominen on joutunut lisäämään kaupungissa olevien työttömien lukumäärää useilla tuhansilla.

—o—

Työläiset saaneet hikipenninkejä

Montrealissa oleva Moulton Manufacturin Co. yksi niistä tehtaista, joka työläisilleen on kehdannut maksaa alhaisimpia palkkoja mitä Montrealissa on maksettu, on ottanut työläistensä tyytyväisinä pitämiseksi käytäntöön eräänlaisen Boonus järjest., jonka mukaisesti työläisille kolmikuukausittain jaetaan 19 prosenttia heidän sen aikaisesta tlonestistään.

Ensimmäisen tuollaisen boonus palkkion saivat tehtaan työläiset viime viikkoisen tilinsä yhteydessä ja nuo yksinkertaiset pimitetyt työläiset olivat lahjaansa erikoisen tyytyväisiä, vieläpä niinkin pitkälle, että tehtaan johtaja, joka on ollut aikeissa erota tehtaan johtajan toimesta sai työläisiltä vastaanottaa kitoskirjelmän, jossa lausuttiin vilpitön toivomus, johtajan edelleen toimeensa jäämiseksi.

Tehtaan johtaja, sanomalehdille antamassaan haastattelussa kehuu toimenpidettä erinomaiseksi ja vaikuttaa se työläisten ja työnantajain keskinäiseen yhteisymmärrykseen mitä parhaimmalla tavalla. Työläisten työtehon sanoo herra liikkeenhoitaja kohonneen tavattomasti ja suosittaa muillekin tehtailijoille sanottua toimenpidettä hyvänä lääkkeenä.

Yksinkertaiset, luokkaasemastaan selvillä olemattomat työläiset voidaan edelläsanotuillakin toimenpiteillä saada tyytymään kohtaloonsa, mutta toimenpide on vaan työtehon parannuttua ja kurjan nälkäpalkan pohjapalkkana maksettua vaikuttanut sen, että tehdas on saanut kolmikuukautisen uuden järjestelmän vallitessa useita tuhansia lisätuloja, joita se ei olisi saanut tavallisilla keinoilla. Kyllä ne Montrealinkin katolilaiset työläiset vielä kerran heräävät tuntemaan kapitalistisen järjestelmän riistännän kaikkine keinoineen.

Ranskalais-brittiläiset suhteet lähenee loppuratkaisua

Sleesian kysymystä koskevat erimielisyydet tuulevat liittolaisten korkeimman neuvoston käsiteltäväksi.

Lontoo — Elokuun 8 pvä Pariisissa pidettäyästä entente liittolaisten korkeimman neuvoston kokouksesta uskotaan tuulevan rauhan allekirjoittamisen jälkeen yksi kriitillisimmistä neuvotteluista, mikä liittolais-valtiomiehet ovat pitäneet. Huolimatta Lloyd Georgen 30 pvä heinäk. parlamentissä pitämästään puheesta, jossa kuvastui joltinenkin määrä optimistisuutta, on yleisenä käsityksenä, että kumpasenkin, niin Ranskan kuin Britanniankin on osittain luovuttava ottamastaan jyrkästä kannasta Sleesian kysymykseen nähden ja siten päästävä mahdollisimman läheiseen yhteisymmärrykseen toistensa kanssa.

Pääministeri Lloyd Georgen antama selostus, että ennenkuin Sleesian rajoja määrittelevästä kysymyksestä voidaan varsinaisesti neuvotella, on saatava täydelliseen ratkaisuun kysymys lisäjoukkojen alueelle lähettämisen suhteen, joten neuvottelujen kriitillisin puoli tulee mahdollisesti ensimmäisenä käsittelyn alaiseksi. Samalla kun Britannian taholta ollaan lisäjoukkojen lähettämistä vastaan, osottautuu Ranskan taholta oltavan ehdottomasti niitten lähettämisen kannalla.

Brittiläiset ja ranskalaiset valtiomiehet niin ollen tulevat määrittelemään, josko lisäjoukkoja lähetetään eli ei. Lloyd Georgen Pariisiin tulon uskotaan otettavan ranskalaisten taholta kylmästi vastaan, hänen Sleesian kysymykseen nähden ranskalaisten kanssa vastakkaisen kantansa takia. Ranskalaiset kirjoittajat ja sanomalehdistö, jotka ovat brittiläis-ranskalaisen liiton jatkumista vastaan, ovat käyttäneet apunaan Lloyd George vastaisen Lontoon sanomalehdistön valtteja. Satoja tuhansia Ranskalaisia on täten johdettu uskomaan Lloyd Georgen olevan petollisen Ranskaan nähden, ollen hänellä tarkoituksena johtaa Ranskaa Britanniasta riippuvaiseksi ja kaikessa taipumaan Suur-Britannian tahdon alle.

Kaikesta päättäen näyttää Sleesian kysymyksen ratkaisu olevan näiden kahden maan välille erikoisen tärkeästä merkityksestä ja ellei minkäänlaiseen yhteisymmärrykseen siinä päästä voi se johtaa välien rikkoutumiseen ja siitä seuraavaan mahdolliseen vihamieliseen toimintaan, joka voi johtaa uuteen sotaan.

—o—

Ukraina lähettänyt protestin Englannille

Moskova (Venäjän sähkösanomatoimisto) — Ukranian ulkoasiain komissaari Rakovski on lähettänyt protestin Englannin ulkoministerille jaarli Curzonille, sen johdosta, että brittilaiset sotilasviranomaiset ovat raakamaisesti hyökänneet Ukrainan kauppakomissionin jäsenten kimppuun Konstantinopolissa ja vanginneet hänet.

Brittiläiset sotilasviranomaiset vangitsivat lähetystön jäsenet, pidättivät heidän rahansa, panivat toimeen koti tarkastuksen ja takavarikoivat kaikki heidän klienttiensä omaisuuden ja lopuksi ajoivat heidät avonaiselle merelle tiedetysti huonossa kunnossa olevalla moottorivenheellä. Tämä toimenpide tehtiin huolimatta siitä, että Englannin korkeakomissioneeri oli ollut neuvotteluissa Ukrainan lähetystön kanssa ja huolimatta siitä suuresta huolenpidosta millä ukrainalaiset olivat takaisin palauttaneet Britannian alamaisia.

Moskovan hallitus vaatii Britannian hallitusta sovittamaan tämän vääryyden ja ehkäisemään tulevaisuudessa sellaiset toimenpiteet.

—o—

Kuulu tenorilaulaja Caruso kuollut

Neappeli, Italia — Mailmankuulu tenorilaulaja Enrico Caruso kuoli täällä tiistaina Vesuvius hotellissa leikkauksen jälkeen. Caruso jätti jälkeensä $10,000,000 omaisuuden.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. J. W. SLUP, Toimitussihteeri

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. ... Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038.
Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Kapitalismin kansainvälisyys

Teoksessaan «The Bankruptcy of Capitalism» esittää Sydney R. Campion seuraavat tapaukset osottaakseen kaptialismin kansainvälisen luonteen:

«Pappien ja valtiomiesten äänekkäästi vaatiessa lisää ihmisuhreja, haavotettiin poikkamme kamalassa Dardanellien taistelussa englantilaisen pääoman Konstantinopolissa valmistamilla räjähdyspommeilla ja kuulilla. Kun englantilaiset pojat taistelivat hunneiksi nimitettyjä miehiä vastaan, lähetettiin Lontoon tokilta laivalastittain pippuria Saksaan, jotta vihollinen voisi valmistaa niin sanottua kyynelkaasua, jolla sotamiehiämme sokaistiin. Kruppin isännöitsijän, tri Wilhem Muelhonin ilmotuksen mukaan lähetettiin v.1915 Kruppin tehtaista Englantiin neljännesmiljoona tonnia terästä, nähtävästi siinä tarkotuksessa, että brittiläiset asetehtaat kykenisivät valmistamaan tarpeellisia murhavälineitä saksalaisten työläisten surmaamiseksi. Suuri ranskalainen taistelulaiva «Leon Gambetta» upotettiin Välimerellä itävaltalaisesta sotalaivasta laukaistulla ranskalaista merisotilasta tuhoutui tulla torpeedolla. Seitsemänsataa Torpeedo, joka toi surman seitsemälle sadalle ranskalaiselle liittolaisellemme oli valmistettu englantilaisten pääomalla. Sitä enemmän Englannin kansa sanomalehtien ja valtiomiesten yllytyksestä pauhasi kaiseria vastaan ja vaati sodan jatkamista, sitä enemmän joutuivat he maksamaan kaiserille voitto-osinkoa. Minkätähden? Kaiseri oli Kruppin tehtaan osakas. Useissa räjähdyskuulissaan Englanti käytti Kruppin aika-sytykkeitä ja koko sodan ajan maksoi Englanti Kruppin tehtaalle palkkiota jokaisesta pommista, jossa käytettiin sanottua patenttisytykettä. Neljä ja puoli vuotta kestäneen sodan kuluessa laukastiin tuhansia miljoonia räjähdyskuulia. Miljoonan räjähdyskuulaa maksaa 50,000 puntaa. Sodan päätyttyä oli Kruppin tehtaalle maksettava miljoonia puntia patenttikorvausta. Saksalaiset ampuivat kuularuiskuilla, joilla oli englantilaisen firman patentti. Vaikka molempien maiden työväestö oli villitetty käymään toistensa kurkkuun lyödäkseen mäsäksi toistensa aivot, koska Jeesuksen Kristuksen palvelijat ja valtiomiehet käskivät niin tekemään, antoi Saksan hallitus Englannin asetehtaille 6 prosenttia palkkiota jokaisesta patenttikuularuiskusta.»

Työväen taloudellisen liikkeen tehtävistä

Työväen ammatillinen tai— sanokaamme mieluimmin taloudellinen taistelu, on joutunut uuden toimintamuodon eteen. On tapahtumassa suuria muutoksia taistelujärjestöissä ja taistelutavoissa. Vallankumouksellinen taktiikka joutuu yhä enemmän käytäntöön taloudellisessa työväenliikkeessä. Sen voitto on tulos viimeaikaisten suurtapausten ja vaikeitten talousolojen aikaansaamasta selviytymisestä työväenjoukoissa.

Päänpaino tämän päivän ja tulevaisten aikojen taloudellisissa joukkoliikkeissä ei ole enää palkkojen ylennys eikä työpäivän lyhennyspyrkimyksissä. «Köyhälistön taloudellisen taistelun ehdot palkkojen korottamiseksi ja työläisjoukkojen elämisen tason parantamiseksi huononevat päivä päivältä. Leviämällä maasta toiseen yhä kasvavassa mitassa osoittaa taloudellinen ahdinkotila aikaansa seuraamattomillekin työläisille, että taistelu palkkojen korottamiseksi ja työpäivän lyhentämiseksi on riittämätöntä, että kapitalistiluokka päivä päivältä yhä vähemmässä määrin on kykenevä palauttamaan kuntoon kansantalouttaa ja turvaamaan työläisille edes niitä elämisen ehtoja, joita se tarjosi näille ennen maailmansotaa. Tästä työläisjoukkojen kasvavasta tietoisuudesta johtuu heidän pyrkimyksensä luoda järjestöjä, jotka voisivat alottaa taistelun talouden pelastamiseksi työväen kontrollin asettamisella tehdaskomiteain kautta tuotantoon nähden». («Kommunistinen Internationale»).

Työläisjoukoissa on siis voimakas pyrkimys uuteen järjestömuotoon, joka paremmin kuin ennestään olevat soveltuisi uudella tavalla keskittyneen taistelun vaatimuksiin. Tälläisiksi järjestöiksi, jotka kaikissa maissa ovat saavuttaneet työväenjoukkojen kannatuksen, ovat muodostuneet tehdaskomiteat. Pyrkimys niiden muodostamiseen on yleinen palkkatyöväestön keskuudessa yli koko maailman, vaikka niitä kaikkialla, ammatillisen liikkeen opportunististen johtajien vastustuksen vuoksi ei ole suuremmassa määrässä vielä toiminnassa.

Tehdaskomitea ei vastaa ammatillisia järjestöjä eikä se samassa mielessä edes järjestökään ole. Tehdaskomitea ei tee ammatillisia liittoja tarpeettomaksi eikä asetu niitten tilalle.

Tehdaskomitean perustamiseen ottavat osaa kaikki tehtaan (tuotantolaitoksen) työläiset huolimatta siitä, mikä on heidän erikoisammattinsa tekemättä mitään eroitusta niiden välillä, jotka kuuluvat ammatillisiin järjestöihin, ja niiden välillä, jotka eivät kuulu. Kaikki teollisuuslaitoksessa työskentelevät ottakoot osaa tehdaskomitean vaaliin huolimatta myöskään siitä, mikä on heidän poliittinen vakaumuksensa. Taistelu tehdaskapitalistia vastaan, joka työstäeroittamisella ja nälällä yrittää pakottaa työläisiä suostumaan raskaampiin työehtoihin, yhdistää kaikki työläiset, olivatpa heidän katsantokantansa muuten miten eroavia tahansa.

Siis ryhdyttäessä jossakin teollisuuslaitoksessa perustamaan tehdaskomiteaa, on koetettava saada sen valitsemiseen osaa ottamaan kaikki tehdaslaitoksessa olevat työläisryhmät. Ei vain niitä, jotka ovat köyhälistödiktatuurin kannalla, vaan kaikki, jotka haluavat toimintaa kallista aikaa ja tehdaskapitalist. tuotan nossa harjoittamaa sabotaashia ja riistoa vastaan.

Aloitteen tehdaskomitean perustamisesta voi tehdä kuka tahansa yksityinen työläinen tai työläisryhmä. Sen valitseminen ja muut perustamistoimenpiteet voidaan kussakin tapauksessa järjestää harkinnan mukaan.

Tehdaskomiteain varsinaisena historiallisena tehtävänä on taistelu taloudellista ahdinkotilaa vastaan työväen kontrollin avulla. Tehdaskomitea järjestää kaiken liiketoiminnan tarkastelun, valvoo raaka-aineiden ostoa, tuotteiden valmistusta, työläisten työhönottoa, työehtoja, ottaa selvän tuotantolaitoksen talousasemasta ja kontrolloi raha-asiain hoitoa. Tehdaskomitea joutuu ennenkaikkea estämään liikkeenomistajain voittojen kiskomisen. Tuotteiden myyntihintaa on suuremman menekin hankkimiseksi huomattavasti alennettava. Suurempi menekki merkitsee työnsaantimahdollisuuksia useimmille työläisille. Kun rahaasiain hoitoon kohdistetulla kontrollilla estetään kaikki kullissientakaiset pääomansiirrot ja laitosten todelliset varat jäävät näkyviin ja kun kielletään osakkeiden omistajain voitot, on osoittautuva, että työväen työehtoja voidaan huomattavasti parantaa. Lisätty konevoima ja parannetut työmenetelmät tekevät työajan lyhentämisen mahdolliseksi.

Työväen kontrolli tarkoittaa siis ensitilassa tällä hetkellä taistelua työttömyyttä, työehtojen huonontamista ja voittojen kiskomista vastaan.

Tehdaskomiteain tulevat tietenkin useimmissa tapauksissa jyrkästi vastustamaan työväen kontrolloimisyrityksiä. Tehdaskomitea joutuu silloin johtamaan tehtaan työläisten taistelua, kontrollivaatimuksen läpiajamiseksi. Tämä taistelu tulee epäilemättä saamaan kiihkeäksi ja tehdaskapitalistit tulee ennen sulkemaan tehtaansa kuin suostuu tekemään asiansa työväen määrättäväksi. Työläisille jää silloin vain yksi mahdollisuus — panna tehtaat työskentelemään omaan laskuunsa.

Porvaristo on ajannut talouselämän auttamattomaan umpikujaan. Vallitseva ahdinkotila puristaa raskaana kaikkia pieneläjiä. Tehdaskomiteain ja tuotannon kontrollin avulla on tehdasproletariaatin noustava taistelun tuotannon omaksi edukseen järjestämiseksi keinottelun, epäjärjestyksen ja kalleuden poistamiseksi. Tässä taistelussa on teollisuustyöläisillä takanaan ja kannattajanaan myöskin osa pikkuporvaristoa ja kaikki pienelajit, joiden etua työväki tällä taistelullaan myöskin ajaa.

Työläiset! Perustakaa tehdaskomiteoita ja ryhtykää toteuttamaan teollisuuskontrollia!

Näin puhui Henri Barbusse

Mailmankuulu kirjailija Henri Barbusse on L'Humanitessa julkaissut kuuman ja tulisen kirjoituksen johdosta, että Ranskan hallitus uusilla salaisilla laeilla ja työläisvainoilla aikoo tukahduttaa Ranskan työväenliikkeen.

Hän kirjoittaa m.m.:

«Meidät tahdotaan saada valkenemaan. Tahdotaan kerta kaikkiaan vapauttaa nykyrien lakkaamaton riemu niistä, jotka puhuvat niin selvästi, että heitä on pakko kuunnella ja ymmärtää.

Ajatuksen vapausko, s.o. puhumisen vapausko on kysymyksessä? Siitä ei ole enää kysymystä. Kuka virallisten tasavaltalaisten joukosta muistaa vielä tasavaltalaisen peruskirjan muinoin antamat opetukset? Nuo julistukset ovat häipyneet unhoon, kuten verukkeet ja harhaluulot, joita ne olivat. Tuskin ne olivat ensinnäkään kunniassa, kuten trikolorin kolme suurta tunnussanaa: Vapaus, veljeys ja tasaarvoisuus. Nyt ovat nuo joutuneet muodista pois. V. 1921 ei enää huolita verhota julkisesti demokraattisella koruriihkamalla meitä hallitsevaa vanhaa taantumuksellista hallitusta.

V. 1921 tulee laista eräänlainen vaimentamiskone. Koko oikeuden koneisto panaan liikkeelle kirjailijoita, puhujia ja sanomalehtimiehiä vastaan, jotka edustavat niiden mielipiteestä poikkeavaa mieltä, jotka tuomareita ohjaavat. Kurinpitoistuin, vankikoppi, täydellinen ja täydellistytetty sorto ovat uudenaikaisen sivistyksen mukaisia. Pelätään päästää ilmoille totuuksia keskustelusta, jottei niistä syntyisi tamaan aikaan jotakin toista totuutta. Tämä koneellistutettu menettelytapa jatkuu salassa, josta jo toimivat kansallisen elämän rattaat: diplomatia, joka synnyttää sotia, poliisi, joka sepustelee salaliittoja ja suuret finanssiyhtymät, jotka kaiken panevat alulle.

Teidän kaikki oppositiosocialistit (se on huomattava), jotka yritätte jälleen saattaa järjestystä oleviin oloihin, aloittamalla luovantyön perusteista; vallankumoukselliset syndikalistit, jotka puolustatte riistettyjä vastaan, ettekä molempia samalla kerralla; teidät kaikki tunnen inehmot ja rehelliset vakaumukselliset, jotka sodan suuret onnettomuudet ovat täyttäneet välttämättömällä tarpeella työskennellä raunioissa ja kuolemassa kulkevan ihmiskunnan pelastamiseksi; entiset sotilaat; joilla on ollut kunnia ja arvo elättää myöten ja vastoin koko sitä muistoa, joka vaatii kärsimyksemme, herättää ja idättää sydämissä tuota leppymätöntä loppumatonta seuralaista «Kenen puolesta taistelet?» ja ymmärtää sitä kunnes tahtonne päätti «julistaa sodan sodalle»; kaikki teidät, opiskelevat, nuoriso ja naiset, jotka vihdoinkin niin kauan häilyneet tietonne ja tunteenne ohjasitte järjen poluille; teidät kaikki, jotka olojen pakosta keräännyitte enemmän tai vähemmän kiinteämmin kommunismin asian ympärille; teidät kaikki järkevinä ajattelevina ja päättäväisinä nojaudutte nykyiseen polveen — teidät tahdotaan julistaa pannaan, aidata teidät piikkilanka-aitojen sisäpuolelle, ampua kuula jokaista kalloa kohden, joka sukeltaa joukostanne esiin.

Olemme joutuneet taasen piiritystilaan ja ilmiantajien aikoihin, jolloin aino virallinen sana «tappioisesta» vastaan ihmeellisesti kaikkea ja oikeutti kaikki ilkityöt, me olemme joutuneet aikoihin, jolloin sotatuomioistuimet syntyivät ja tuomitsivat tuomareita.

Voisi loppumattomiin syytellä kyynillisyydestä ja teeskentelystä, jotka moisen lakiteksin (uuden työväen kurituslain. — Suom. huom.) vihkijäiset tunnustavat. Olisi naurettava ristiriita, joka leimaa liberalismin julistuksilla, niitä inhottavia miehiä, jotka tällä hetkellä ovat Ranskan johdossa. Voisipa vetää siitä iskevän todistuskappaleen reformististä teoriaa vastaan: kas siinä tarve, johon valmistuu Ranskan tasavalta 50-vuotisen kehityksen jälkeen jonka kulkua ei kukaan uskalla lajitella.

Me sanomme yksinkertaisesti, että tämä laki tulee liian myöhään.

Kapina-ajatus on kasvanut kyllin voimakkaaksi ja vastaisuus vahvistaa sitä: sekä se, mikä tehdään sen hyväksi, että se, mikätehdään sitä vastaan. Sen olemus on oikea, terveellinen ja siveellinen ja vastaa inhimillistä pyrkimystä. Jos ajatukseemme pengotaan, kuten pöytälaatikkomme, jos etsitään sen syntyjä syviä, joka meistä teki kapitalistisen järjestyksen kiivaat vastustajat, on löydettävissä vain oikeuden rakkaus, elämän ja uurastusten kunnioitus ja järjellinen ja tasasuhtainen käsitys kollektiivisesta hallitsemisesta. Aatteemme on oikea olemukseltaan ja sitä ovat koetelleet miltei joka päivä toisiaan seuranneet tapahtumat, niin yleiset kurjuudet kuin lain, poliisin ja tuomareiden vainotkin.

Vallassaoleva luokka alleviivaa nyt lopullisesti, jottei kukaan siitä jäisi tietämättömäksi, luokkataistelun periaatetta. Tämä halveksitun ja raaan voiman rikkoma ilmaus, jotka olisi katoamaton häpeä Ranskalle, jos se todellakin lähtisi Ranskasta, kerää puolellemme miehiä, joiden oikeudentunto oli vielä passiivinen, käden ja hengen työläisiä ,jotka sulkivat vielä silmänsä selviön edessä ja vieroksuivat sitä.

Todetkaamme lempeästi tämä uusi kansainvälinen taistelun välitapaus— jota me olimme aavistelleet — jonka lopusta ei voi olla epäilystä. Tulkoon laki voimaan sellaisena kuin se on, tai muodollisineparannuksineen, jotka riittävät tyydyttämään parlamenttiemme kainoutta, me jatkamme propagandaamme kansan keskuudessa. Me näytämme sille, että me elämme anarkian aikakaudella, jolloin etuoikeus laatii lain ja siinä on sen kehityksen juoksu. Me tarraudumme itsepäisemmin kuin milloinkaan ennen tähän pyhään tehtävään muuttaa tietämättömyys vihaksi ja tehdä jokaisesta vakaumuksesta ase. —

Rahaa Suomeen

Smk. 52.00 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT OVAT SEURAAVAT:

40c. lähetyksistä alle $30.00; 50c. lähetyksistä $30—$40; 60c lähetyksistä $40.00—$60.00; 75c lähetyksistä $60.00—$100.00. Yli $100.00 25c. jokaiselta alkavalta sadalta lisää.

VAPAUS

Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahalähetyksiä vastaan tov. A. T. Hill, 177 Bellsfair Avenue.

Miksi ei tilivelkoja makseta?

Olemme jo ennemmin huomauttaneet Vapaudessa sekä myöskin persoonallisilla kirjeillä, jokaista joka ei ole tehnyt suoritusta tililleen. ..Tähän mennessä ei huomautuksesta ole ollut mitään apua, päinvastoin asianomaiset aivan kuin kiusaa tehden huomautuksen jälestä eivät ole lähettäneet rahaa ollenkaan.

Jos eivät asianomaiset t.k. 15 p. mennessä ole suorittaneet tiliänsä on ainoa keino kutsua johtokunta koolle ja päättää lakata Vapautta julkaisemasta kolme kertaa viikossa. Tämä on vimeinen huomautus ja lausumamme esitys pannaan käytäntöön aivan nopeasti jos ei rahaa ala tulemaan. Me emme ole ruikuttaneet mitään avustusta, emmekä sellaiseen nytkään pyri. Me lyhyesti vaadimme suoritusta asianomaisten laskuista, siinä kaikki.

Sen lisäksi että lehden on pakko muuttaa kahdesti viikossa ilmestyväksi, olemme pakotetut katkaisemaan asiamiesten lähettämät sellaiset tilaukset, joista ei ole lähetetty suoritusta.

VAPAUDEN KONTTORI.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Punaiset ja Valkoiset

(Jatkoa N:roon 73)

Kas tässä äskeisen päällikön kuvauksesta:

«Painamme eteenpäin — —rapina alkaa — — kestää tunnin — — puolitoista. Kuuluu: antautukaa.» — Vastaus: tulkaa ottamaan! — Ja taas eteenpäin. Joku joukosta alkaa puhua antautumisesta. Pidän puheen, ja nousen veturille. Valmiit! komennan kuularuiskumiehille. Lähdettiin — tiedustelijat ovat kilometrin edellä. Ruiskut ratisevat aivan lähellä tultaan suitsuttavia lahtareita kohti. Vetureista uhkaa loppua vesi — toinen tuli kelvottomaksi. Lahtarit ehdottelevat rauhaa ja lähteekin miehiä, mutta otetaan vastaan — myrskyisellä tulella».

«On jo klo 9 ja ihan pimeä. Haavoittuneet voivottavat. Niitä hoidetaan. Valitettiin patruunain loppuvan. Jaetaan Oriveden saalista. Saavat lahtarit maistaa omistaan. Taas eteenpäin Koko aava kenttä yhtenä tulimerenä. Kuularuiskut kuumenevat. Vaihdetaan miehiä niihin. Jäisimme Vehmaisiin, mutta emme tiedä, kellä on Messukylä. On siis painettava etenpäin. Ampuminen heikkenee. Pian kuuluu: keitä siellä? — Punaisia! — Mitä punaisia?! — Tulee ratsumies tutkimaan: Omia ovat!» — — —

Ja junan ryömiessä halki hävityksen kauhistuksen seisoi Hannes paikallaan, latasi ja ampui, latasi ja ampui herkeämättä ja kuurona ja sokeana kaikelle muulle, paitsi päällikön käskyille ja — sydämensä valitulle, jonka lähimmäksi suojelijaksi sokea kohtalo oli hänet tällä hirvittävällä matkalla viskannut.

Marinimittäin oli eräiden toisten Ensi-Avun tyttöjen kanssa mukana junassa, ja osa, jota he tällä raskaalla retkellä näyttelivät, ei ollut helpompi eikä vähemmän kunniakas kuin heidän taistelevain miestovereidensa. Sillä junan milloin seistessä, milloin verkkaan vieriessä eteenpäin ja valkoisten tulen tehdessä tuhojaan urhoollisten punasoturien joukossa vaalivat ja hoitelivat punasiskot uskomattomalla kylmäverisyydellä verissään voivottelevia henkensä uhalla koettaen lieventää näiden kärsimyksiä. Kokonaista seitsemän tuntia kesti yhtämittaista, helvetillistä kuularuisku- ja kivääritulta, vaunu oli melkein palasina, ja yhtä monta tuntia hoitelivat vapisemattomat, hellät työläissankarittarien kätöset kalleimpansa puolesta kamppailleiden haavoja.

— Onko tyttömme hengissä? kysyikin päällikkö ensimmäiseksi tuluesta päästyä.

Ja kummaa olikin, etteivät kuulat olleet koskeneet kuin yhden käsivarteen näistä. «Ehkä oli niillä jotakin kunniantuntoa meitä kohtaan silloin vielä; nimittäin kuulilla, ei lahtareilla», huomauttivat myöhemmin tytöt.

Noita uljaita tyttöjä! Onnellinen se runoilija, jolle kuuluu heidän sankariutensa laulaminen, ja vielä onnellisempi se luokka, jonka tyttäret eivät ainoastaan jaa veljiensä kärsimyksiä, vaan vieläpä voittavat heidät uljuudessa ja uskollisuudessa.

Sillä naistemme kunto ei kestänyt koetusta ainoastaan rakkauden työssä. — hoivatessaan niin hyvin punaisia kuin valkoisia, jotka jälkimmäiset jo sodan kestäessä mutta varsinkin sen jälkeen niin katalasti palkitsivat heidän laupeudentyönsä — vaan myös milloin he tarttuivat aseisiin. Suurempaa näytettä urheudesta eivät luokkasodan aikana näyttäneet urheimmatkaan miessoturimme kuin tyttösemme monin paikoin maata. Lukemattomat kuvaukset vahvistivat tämän tosiasian.

Niin, ja sitte myöhemmin kun uljuutta oli osoitettava pyöveleille, millä ylevyydellä kävivätkään he kuolemaan.

Sankarittaria, sankarittaria!

TAMPEREEN TRAGEDIA.

Tampereen romahdusta kuvailee muudan piirityksen aikana kaupungissa ollut toveri tähän tapaan:

Oli päästy jo maaliskuun puoliväliin. Kaikki näytti lupaavalta. Taistelut olivat olleet menestyksellisiä. Kaikkialla Punaisen Suomen alueella pyrittiin kuumeen tapaisella innolla järjestämään yhteiskunnallista ja taloudellista elämää säännölliseen kulkuunsa — uudistetulla koneistolla.

Mutta keskellä kuumeisinta työskentelyä alkaa kuulua ääniä, että pohjoinen rintama on murtunut. Kuinka? Miten se on mahdollista? Mitä erilaisempia kysymyksiä tehdään, ja koetetaan arvailla syytä tähän onnettomuuteen, jonka jokainen kumouksellinen sotilas ja siviiliharrastuksissa hyörivä työläinen huomaa koituvan vakavaksi vaaraksi, jopa tuhoa ennustavaksi koko vallankumoukselle. Viestit varmentuvat päivä päivältä. Rintama on todellakin murtunut. Kaameaksi ja alastomaksi totuudeksi ilmeni, että porvarien sytyttämä, kulovalkean tavoin riehuva epäluottamuksen tuli oli leimahtanut ilmiliekkiin joukoissamme. Ja valtoinaan roihuavaa tulta on vaikea sammuttaa. Sitä yrittivät meidän valiojoukkomme, nuorisoliittolaiset ensimmäisinä. Nuoruutensa hehkuvalla innolla riensivät he Tampereelta tukemaan paniikin vallassa peräytyviä joukkoja. Mutta kuloa eivät he saaneet sammumaan. Lieska ahmasi yhä uusia alueita. Näillä riensivät lahtarit rientomarssissa eteenpäin, kohti Tamperetta, Työläis-Suomen lukkoa. Luulivat jo vaivatta murtavansa sen, etenkin, kun heidän onnistui aivan piirityksen alussa katkaista Etelä-Suomeen johtava rata. Mutta vielä eivät työläiset olleet sanoneet viimeistä sanaansa.

Samat joukot, jotka olivat koko pohjoiselta rintamalta peräytyneet täydellisen hajaantumisen tilassa, vailla luottamusta päällikköihin ja omiin voimiin, vailla itse- ja joukkokuria, tulivat vasta kaupungin edustalla järkiinsä huomaten mihin vaaranalaiseen tilaan he sekasorrollaan olivat saattamassa koko vallankumouksen. Tällöin virisi uusi into joukkoihin, ja nyt alkoi epätoivon hurjuudella käyty, kaksi viikkoa kestänyt kamppailu Tampereesta.

Maarianpäivästä alkaen pommittivat lahtarit lakkaamatta tätä linnoittamatonta kaupunkia. Näiden sytytyspommit sytyttivät tuleen kymmeniä etukaupunkien taloja (joiden polttamisesta myöhemmin syytettiin ja teloitettiin joukottain työläisiä!). Nämä järjestelmälliset murhapoltot suoritettiin tavallisesti yöseen aikaan, jotta siten olisi herätetty työläisissä pelkoa ja kammoa ja siten murrettu näiden vastarinta.

Mutta myös punaisten tykistö oli kiihkeässä toiminnassa. Ja tykistönsä suojassa taisteli punainen jalkaväki. Kaupungilla liikkuessa sai lakkaamatta kuulla ääntä oman tykistön, kuularuisku- ja granaattien hirveää räiskettä.

Alussa, jolloin tykistöllämme oli riittävästi ampumavaroja, torjuttiin useat kerrat loistavasti lahtarien tekemät hyökkäykset. Niinpä aloittivat nämä eräänäkin yönä tykistötulen koillisesta, idästä ja etelästä yhtä aikaa. Tähän ulvoivat vastaukseksi kaikki meidän 32 tykkiämme. Herkeämättä syöksivät ne kidoistaan tulta ja terästä. Maa huojui ja huoneiden ikkunat helisivät. Puoli tuntia vain kesti tätä hirveätä musiikkia. Mutta siinä olikin kylliksi. Lahtarien hyökkäysketjut särkyivät. Silmitön kammo ja pelko valtasi valkoiset joukot; ne perääntyivät, ja vasta ruoskilla ja aseilla saatiin ne myöhemmin järjestykseen.

Mutta tätä tilapäistä voittoaan eivät punaiset kyenneet käyttämään hyväkseen. Ja tykistöltämme loppuivat ampumavarat. Niitä ei mistään saatu lisää, kun sen sijaan vihollinen sai aina uusia loppuvien tilalle. Ja jälleen alkoi se pommittaa kaupunkia tullen tykkitulensa suojassa yhä likemmäksi.

Lopuksi päättyi tykkitaistelu. Mutta sitä kiihkeämmn alkoivat kiväärit ja kuularuiskut laulaa. Ammuttiin lakkaamatta yöllä ja päivällä.

Välillä lähettivät valkoiset airueensa ehdottamaan kaupungin antautumista. Nämä vaativat,, että heille luovutettaisiin puolustusarmeijan päälliköt sekä ase- ja ampumavarastot. Miehistölle luvattiin taata vapaus. Näihin antautumisehtoihin vastasivat joukkomme taistelulla. Ehtoja ei katsottu voitavan hyväksyä.

Taistelujen lähentyessä itse kaupunkia alkoivat myös siellä piileskelevät lahtarit nostaa vähitellen päätään. Toimitetuista ase-etsinnöistä ja takavarikoimisista huolimatta oli näille kuitenkin jäänyt aseita ja ampumavaroja. Nyt alkoivat nämä tulla vilkkaaseen käytäntöön. Kuta lähemmäksi kaupunkia piirittävät joukot ehtivät, sitä kiihkeämmin alkoi sataa luoteja työläisten selkään. Näiden taistelu muodostui näin ollen tavattoman vaikeaksi, kun vihollisia oli sekä edessä että takana. Mutta eivät vieroneet paikalliset salakytät muitakaan keinoja. Väärillä punakaartin jäsenkorteilla tunkeutuivat he punaisten majoituspaikkoihin tekemään myyräntyötään. Myrkyttivätpä kerran kaartilaisille valmistetun ruuankin. Lahtarien provokatoristen tekojen aiheuttamasta sekasorrosta kärsi kaupungin puolustus, mikä ei ampumavarojen puutteessa enää voinut pitkällekään jatkua.

Lopuksi alkoivat katutaistelut kaupungissa piileskelleiden valkohyeenain ottaessa julkisesti niihin osaa. Nämä taistelut olivat äärimmäisen kiihkeitä. Yksityiset työläissoturit suorittivat unohtumattomia urotekoja: hurjimmin taistelivat ehken kiväärit ja kuularuiskut, räjähtelivät käsigranaatit.

Hyökkääjien oli valloitettava kaupunki talo talolta. Menipä kaupungintalon valloittamisessa kokonainen päivä, jolloin sen puolustajat antautuivat siellä suojaa etsineitten vaimojen, vanhuksien ja lasten hartaista rukouksista. Puolustajain lukumäärä oli vain 30—40, niistä puolet naisia.

Kaupunki oli valloitettu. Mutta osa sen puolustajajoukoista oli murtautunut piiritysketjun läpi.

Tampere oli romahtanut ja se merkitsi koko kumouksen romahdusta.

Läntinen armeija oli pakotettu perääntymään. Käytiin vielä tulisia taisteluita. Mutta saksalaisten valloitettua Helsingin ja riennettyä sisämaassa vertean vuodattavain työläisarmeijain selkään kävi näiden asema toivottomaksi.

Tampereen katastrofi toistui monin verroin valtavampana Lahdessa. Viipurin vuoro oli ollut jo muutamia päiviä aikaisemmin, ja niin oli proletariaatti lyöty. Yli-inhimillisimmätkään yksityisten joukkojen ja yksilöiden uroteot eivät voineet tapausten kulkua muuttaa.

Turhaan nousi siellä ja täällä ihailtavia työläis-Orleanssin Neitsyeitä. Tampereen sankarittarilla oli seuraajansa muualla. Esimerkiksi Helsingissä kokosi muudan nimetön punatyttö ympärilleen taistelujoukon, jota ratsun selässä johti kahakasta toiseen.

Turhaan myös ilmestyi miehiä,, joiden veroisia tähän saakka on tavattu vain tarinoissa.

Oletteko jo kuulleet niinikään nimettömästä viipurilaisesta kuularuiskumiehestä? Kas tässä mitä muudan valkoinen luutnantti tiesi kertoa:

«Muutamia kilometrejä Viipurin ulkopuolella Papulan puolella oli punikeilla kuularuiskuasema eräällä pellolla ojan suojassa, joka enemmän kuin vuorokauden ajan torjui kaikki hyökkäysyrityksemme mitä suurimmalla valppaudella. Joka kerta kun yritimme ketjussa edetä ja kun poikamme suojuksistaan hyppivät uusiin suojuspaikkoihin, alkoi kuularuisku laulaa, suunnaten kiivaan tulensa jokaista paikkaa kohtaan, missä oli vähänkään liikettä. Monta ankaraa rynnäkköämme torjui tämä kuularuiskusilmä takaisin. Olimme vakuutettuja, että takana on kokonainen suurempi joukko-osasto, joka viimeiseen mieheen asti on päättänyt torjua kaikki hyökkäyksemme. Kun emme onnistuneet kivääri- ja kuularuiskuammunnallamme saamaan sitä valpasta silmää vaikenemaan, ohjattiin tykkituli sitä kohti, jonka jälkeen teimme väkirynnäkön saartaen tämän patterin. Hämmästyksemme oli mitä suurin, kun näimme, mikä näky edessämme oli. Ojassa oli tykinluodin särkemä kuularuisku, jonka molemmin puolin kohosi suuret röykkiöt tyhjiä hylsyjä ja naulloja. Niiden takana makasi kuolleena yksi ainoa punikki ampumatarpeittensa takellä. Mies oli yksinään toista vuorokautta vapaasti hoitanut kuularuiskuaan torjuen enemmän kuin yhden hyökkäysyrityksemme. Vasta tykistö sai tämän sitkeän punikin vaikenemaan.»

Peli oli täydellisesti menetetty. Hidastuneen evakuoimisen ja perääntymisen johdosta jäi melkein koko punainen elävä voima kansainvälisten lahtarijoukkojen käsiin, lähes sataantuhanteen nousevasta vallankumousjoukosta lienee vain 4—5000 päässyt pakenemaan Venäjälle.

(Jatketaan)

mään ja niiden kautta yksin toimi-
maan, on ajan hukkaa ja työväenliik-
keen jarruttamista.

Amerikan työväenliikkeen historia
antaa meille hyvän kuvan tuollaises-
ta 100 prosentin mahdottomuudesta.
Sosialistipuolueita aikoinaan edistet-
tiin kovalla voimalla. Sen ohjelma
muokattiin aina sikäli kuin jäsenien
saannin mahdollisuus näytti tarpeel-
liseksi. Ja mitä sai se aikaan? Se
voi järjestää ainoastaan 100,000 työ-
läistä korkeimmillaan ollessa. IWW
liitto taloudellisena järjestönä ja val-
lankumouksellisella ohjelmallaan on
voinut vetää vain perin vähän työläi-
siä mukaansa. Amerikan Federation
of Labor on voinut koota itseensä
enemmän jäseniä, paitsi siksi, että
sen ohjelma ei ole ristiriidassa por-
varillisen mailmankatsomuksen kans-
sa, johon työväestö on kasvatettu, ja
varhaisemmalla toiminnallaan myös-
kin kapitalistien suosiolla ja avustuk-
sellakin.

Mutta meidän täytyykin ymmär-
tää luokan ja järjestön eroavaisuus.
Työväenjärjestöillä yleensä on jota-
kin yhteistä. Ja se yhteys on en-
nenkaikkea siinä, että niissä mukana
oleva työväestö pyrkii työväen etu-
ja — ainakin omaa etuansa — jär-
jestöjensä kautta ajamaan. Luok-
katietoisimpain työläisten ja vallan-
kumouksellisten järjestöjen erikois-
tehtäväksi siis jää paitsi oman järjes-
tönsä rakentaminen, näiden muissa
järjestöissä olevien työläisten pyrki-
mysten kokoominen toiminnalliseen
yhteyteen koko työväen luokkaetua
silmällä pitäen. Tämän vuoksi on
vallankumouksellisten työväenjärjes-
töjen pyrittävä yhteistoimintaan toi-
sissa järjestöissä olevien työläisten
kanssa.

Nähdessämme useita toisia työväen
järjestöjä olevan olemassa, tulee mei-
dän ymmärtää edellämainitut seikat
niiden järjestöjen eroavaisuuksista ja
niiden yhtäläisyyksistä. Tätä eri jär-
jestöjen jäsenistössä vallitsevaa yh-
teistä pyrintöä tulee kasvattaa ja e-
distää yhteistoimintaan. Siten voi-
daan saada yksilöpyrkimyksiä o-
maavat yksilöt järjestöissä toimimaan
enemmän tai vähemmän luokkaluon-
taisissa ja koko työväenliikettä edis-
tävissä tehtävissä.

Tällaisten toiminaan täytyy
ensi sijassa edellyttää sangrenilaisuu
desta luopumista, jonka kannan mot
tona on ollut: «Me emme halua
sympatiaa, mutta jäseniä.» Sen toi-
minnan täytyy edellyttää tuosta ah-
dasnäkyisyydestä luopumista ja ensi
työkseen pyrkiä saamaan toisten työ
läisten sympatia asialle ja sen saattu
minen toiminnalliseen yhteyteen toisten
työläisjoukkojen kanssa mahdollinen.
Tämän kirjoittaja tietää kyllä, et-
tä IWW liitossa takaynoisina siihen
pyrittiin, mutta se ei kylläkään tuo-
nut toivottuja tuloksia. Mutta se oli
silloin. Ajat ovat muuttaneet. Vii-
meiset vuodet ovat osoittaneet työ-
väestölle solidarisuuden välttämättö-
myttä ja nyt on erittäin hyvät edel-
lytykset olemassa eri järjestöihin
järjestyneiden työläisten yhteiselle
toiminnallekin. Amerikan eturivien
työväestöllä on myöskin IWW:stä o-
lemassa nykyään erilaisia käsityksiä
kuin mitä sillä oli vielä muutama vuo
si taaksepäin. Se on saanut kaikki-
en radikaalisten työläisaineksien sym-
patian puolelleen, mutta liiton san-
grenilaisuus on sitä työntänyt luo-
taan pois. Jäsenistön tulisi nämä sei
kat ymmärtää ja pyrkiä itsekin
mahdollisimman läheiseen yhteistoi-
mintaan vallankin niiden työläisten
järjestöjen, jotka omaavat suunnil-
leen samallaisen ohjelman ja talou-
dellisina järjestöinä läheisen järjes-
törakenteen.

IWW jäsenistön on hyljättävä se
sangrenilainen toinen motto: «Joka
ei ole meidän kanssamme (järjestös-
sä jäsenenä) on meitä vastaan». Sel-
lainen ajatus on suuri typeryyden
ilmaisu. — «Eteenpäin»-lehdes-
sä V. W.

AJAN KUVIA

HURJAA HÄRMÄLÄISTÄ KURSSIA

kuvailee muutamassa Waasan porva-
rilehdessä joku pakinoitsija selittäen,
että «oottako kuullu, että taas meis-
tä härmäläääsistä puhutaan» ja jatka-
en asiansa käsittelyä seuraavaan ta-
paan:

Yks Härmän Kuustaa on Nyykaar-
pyyn markkinoolla näyttäny ruatsa-
laasille ja muille mustalaasille van-
hoja härmäläääsiä konstia.

Ajanu suoraa syvimmästä paikkaa
hevoosella joen poikki.

Ja sitä ne ny hurrit päivittelöövät
ja siunaavat, ku suurtaki asiaa, että
— Ku suaraa törmältä ajoo jok-
heen, johnon kolmatta syltä vettä ja
yli hengis hevoosinensa pääsiki!

Noli justhi tulos kotipäi ku siinä
pari kilometriä kaupungista Mikkels-
pakan kohras, johnon uus navetan
timproos, seisoo miehiä ja hevoosia
pirätyksis ja yksi krakikaulaane mus-
talaanen, kauhiammoone karvamössä
takaraivalla, leveeli, että

— Täs soonki hevoone ku vesi-
lintu ja poika ku suarsanpoika! Rip-
pikouluijäs ja hampaat ku hohtimet
sano! Ei oo niuha ei krupuri, eikä
potki, vaikka sisälle kontis!

Niin siloo justhi passas siihe tulo-
ho Härmän Kuustaa pualta hyssyä
lykkööttään orhillansa, jokon sen
Hakolan Erkki-vainaan kantakirja-
tamman alaa isän puolelta ja kysyy
että
hevooseksi valehteloo oikeen miäs-
joukos?

— Hai mankuta maaanaa hai pa-
kati pullaa, hai tammiska rommaa!
— manas mustala. ε, että piaksu-
saaphan punaaset rihmatupsut vain
nytkähtelivä.

— Täs soon se kotielään, jota ih-
miset hevooseksi puhutteloovat —
sanoo Kuustaa. Tällä hupalin passaa
päästää silmät ummes pitkin ja poi-
kin. Airasta ylitte ja joen poikki!

— Ep peijakas ajakkaa joen poik-
ki — huuti maustalaane. Saat tuhan
nen markkaa ja tämän mun hevoo-
seni iliman, jos ajat!

— Kättä päälle! — sanoo Kuus-
taa ja käänti het töyrää alas, että
moljahti.

Kahren sylen pääs rannasta rupes
hevoone jo uihma ja Kuustaan perä-
kastuu.

Sitte tuli purotes. Kärryt uppos
ja Kuustaa plumpsahti pohjaha. He
voosen pää vain näkyy.

Jos siinä ny olis ollut miäs mistä
kirkolta hyvänsä, paitti Härmästä,
niin sinne olis uponnu kun torakka
harikkohulikkaha, mutta Kuustaa oli
ki Härmästä.

Se kaahasi kahrenreisin hevoosen
selkähän, sivalti puukoolla hihnat
poikki ja ui orhillansa «yli Veikselin
kun pitoihin vaan» — niinku laulus
lauletahan.

Ja mustalaane makso 1,000 mk.,
manas että säti ja rupes päästelöhön
aisoosta kopukkaansa.

Mutta Kuustaa sanoo että
— Ei oo piaksunahan puutetta ta-
loos, eikä kärryys tilaa hevooskonia
kuljettaa. Pirä kopukkas!

Sellaasia noon härmälääset. On
niillä suuta jos on päätäkin.

TORONTON UUTISIA

Automobiilit surmaavat ihmisiä.

Vaikka Torontossa on jo vuosia ol
l[illegible]pättomasti tapaturmia, jot-
ka ovat johtuneet automobiilien yli-
ajamista, näyttää siltä, että tapatur-
mat sillä alalla ovat yhäti lisäänty-
mässä. Tuskin menee päivää, ettei
sanomalehdet kertoisi yliajoista mil-
loin yhdestä milloin useammasta. Lap
set joutuvat pääsiallisemmin onnetto
muuksien uhreiksi, mutta huomatta-
va joukko aikuisiakin saa elämällään
maksaa, sen että on pyrkinyt kadun
toiselle puolelle. On luonnollista, et-
tä yliajoja tapahtuu joskus ilman syy
tä ajajien taholta, mutta suurimmak
si osaksi niitä sattuu ajurien huoli-
mattomuudesta. Kaupungin laki mää
rää, että ainoastaan 20 mailia tunnis
sa saisi ajaa avonaisemmilla paikoil-
la ja tiheissä liikekeskuksissa rajoi-
tetummalla nopeudella, mutta hyvin
usein tapaa autoja, jotka kulkevat
25—30 mailin jopa 40 mailinkin no
peudella. Ja missä vaan auton aju-
rit huomaavat että viranomaisia ei o-
le näkyvissä välittävät he vähän kau-
pungin laeista. Ei ole ensinkään ih-
me jos tapaturma sattuukin tuhka-
tiheään. Hyvin harvoin joutuvat aja-
jat edesvastuuseen ja jos päälleaja-
ja on parempaan luokkaan kuuluva
ja on sattunut ajamaan työläislapsen
kuoliaaksi voi hän päästä jutusta jol
lakin dollarilla ja usein ilman mitään
rangaistusta.

Vapauden levittäminen.

Vapauden levitystyö näyttää nyky
ään kärsivän siitä, että asiamiehiä ei
ole kaupungissa. Tuo olisi järjestet-
tävä paremmin. Jos joku asiamies
ottaa kesälomaa olisi tilalle siksi a-
jaksi saatava toinen. Nyt varsinkin
kun osaston talo on myyty ja mitään
kiinteämpää ja yhtenäisempää toimin
taa ei voi olla huoneuston puutteessa,
olisi juuri erkoisesti järjestettävä
Vapauden levitys toiminta niin, että
tilaajamäärä ei pääsisi laskemaan en-
tisestään. Toiminnassa olevat asia-
miehet, painakaapas mieleenne, että
Vapauden levitystyö ei joudu kär-
simään. Jos asiamiehiä kuten alle-
kirjoittaneelle kerrottiin on kaupun
gista pois, on se korjattava valltse-
malla väliaikaiset ja mitään saamatto
mien tilalle uudet. **Muistakaa! Joka mies, kun sotamies!**

Pesulaitostyöntekijättärien alin palkka voimaan 1 p. syyskuuta.

Uudet määräykset, joden mukaises
ti pesulaitoksissa työskentelevien
naistyöläisten palkat tulevat muuttu
maan sen mukaisesti kun alin palk-
kaneuvosto on ehdottanut tulee as-
tumaan voimaan syysk. 1 päivä. Tuo
palkkaneuvoston ehdotus on koko
maakuntaa koskeva ja sanotaan sen
mukaisesti naistyöläisten palkkain
suuresti muuttuvan. Useimmissa ta-
pauksissa tiedetään näille työnteki-
jättärille maksetun niin hävittömän
pientä palkkaa, että se uuden järjes-
telmän mukaisesti tulee kohoamaan
kahden kertaisesti. Toisissa työpa-
koissa taas maksettu enempi kuin ny
kyiben ehdotus ja sellaisissa laitoksis
sa työskentelevän työläisten palkat
jonkun verran laskee. Lasku ei kui-
tenkaan tule olemaan suuri, sillä
vaan joitakin senttejä enemmän ja
vaan harvoissa pesulaitoksissa on
maksettu yli uuden taksan. Tuo mää
räys ei siitä huolimatta estä työläi-
sille maksamasta korkeampaakin palk
kaa, mutta se asettaa rajan alimmaksi
palkaksi, joka työnantajain on mak-
settava.

Tapasi isänsä kuolleena ammottava haava kurkussa.

Roland Bone tapasi isänsä kellarin
lattialla talossa 358 Wellesley kadul
la kuolleena. Mies oli leikannut
kurkkuunsa ammottavan haavan, jos
ta johtui kuolema. Paikalle kutsuttu
ruumiin tarkastaja ei nähnyt tarpeel
liseksi ruumiin avauksen toimittamis
ta, sillä vanhus joka oli 65 vuotias
oli ptemmän ajan osottanut heikko-
mielisyyden oireita ja itsemurhan se
litettin tapahtuneen mielenhäiriössä.
Kuinka moni työläinen saakaan kär-
siä mielenhäiriötä y.m. ikäviä seu-
rauksia, josta suurimman osan voinee
laskea kapitalistisen järjestelmän
kontolle.

Lusifer.

Vapauden lukijoille, on aikaisem-
pain uutisten yhteydessä tiedotettu,
että viime Vapun päivän julistuksen
levittämisestä vangittujen ja «kapinal
lisuuteen kiihotuksesta» tuomittujen
kolmen toverin asian vetoamiseksi va
rojen hankkimista varten muodostui
paikallinen Puolustus komitea. Käsit-
täen, että työväestöä vastaan vallas-
saolevain voimain taholta jatkuvasti
tähdätään isku toisensa jälkeen, joka
seikka velvoittaa työväestön puolus-
tuskoneiston mahdollisimman lujaa
toimintaa, päätti komitea liittyä osak
si Canadan Työläisten Puolustuslii-
tosta, joka syntyi Winnipegin lakko-
taistelusta ym. seuranneiden juttujen
yhteydessä ja jolla on Winnipegissä
keskusvirasto, jonka kautta eri osissa
maata esiintyviä työläisten luokka-
toimintaa vastaan tähdättyjen asioi-
den puolustusta ohjataan. Paikallinen
liiton komitea on kokoonpantu seu-
raavista työväenjärjestöistä: Wor-
kers International League, Suomal.
Sosialisti Järjestön osasto, Canadan
Sos. puolueen osasto, OBU:n Seka-
työläisten osasto, Amalgamated Clo-
thing Workers, Machinistien osasto
No. 438, Machinistien Union osasto
No. 324, Amalgamated Society of
Carpenters & Joiners of America,
Juutalainen osasto, Independant La-
or Party, Trades & Labour Council
ja Building Trades Council.

Komitean vk. 22 p:n kokouksen
järjestämänä alkoi manantaina vk.
25 p:nä kaksi viikkoa kestävä ryn-
täys varojen kartuttamiseksi puolus-
tusrahastoon toimeenpanemalla katu-
luentoja Yonge ja Albert katujen kul
massa iltasin, joiden yhteydessä ke-
rätään kolehti ja myydään kirjalli-
suutta. Alusta päättäen on toivotta-
vaa, että ne tulevat onnistumaan hy-
vin propaganda- samoin kuin varo-
jenkin kokoomistarkoituksessa. Use-
ampia satoja työläisiä, ensi illasta al-
kaen on mitä suurimmalla harrastuk
sella kuunnellut puhujia, jotka selos
televat yhteiskunnallisia työväenluok
kataistelu kysymyksiä. Puhujat ovat
eri järjestöjen jäseniä. Suurin osa
kuitenkin tullen Työläisten Kansain
välisen liiton (Workers International
League) taholta, joka tällä hetkellä
sulkeekin riveihinsä suurimman osan
paikkakunnan entisistä luokkataiste-
lun kannalla olevista ryhmien jäsenis
tä. Monet heistä ovat hyviä puhujia
ja luennoitsijoita, joten jatkuva tilai-
suuksien seuraaminen selvittää mo-
nelle työläiselle paljon arvoituksia yh
teiskunnallisista kysymyksistä ja val
litsevasta tilanteesta.

Toivotaan jokaisen, joka kielelli-
sesti pystyy luentoja seuraamaan,
rientävän kuulemaan.

Topi-Poju.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Canadan Suomal. Järjestön sihteerin osote on: — A. T. Hill, 177 Bellefair Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Copper Cliffin suomalaisen osaston osote on Box 282 Copper Cliff, Ont.

C. S. Järj. osasto «Myrskyn» kokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2 sunnuntai klo 2 ip. «Kaleva» kouluhuoneella. Kirjeenvaihto-osote: Osasto «Myrsky» Sointula, B. C.

Creighton Minen s.s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 7 ill. Kirjevaihto osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden 3 sunnuntai klo 1 ip., kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto Box 31, Coleman, Alta.

Coteaun Hillin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 3 sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote: W. J. Tammi, Sawer, Saks.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Fort Francen s.s. osaston kokoukset joka toinen tiistai klo 8 ip. osaston haalilla ja huvitoimikunnan kokoukset joka tiistai. Lainakirjasto on auki joka kokous y.m. tilaisuudessa. Osaston haali on 500 3rd St. Kirjeenvaihto-osote Box 666 Fort Frances, Ont.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Keski-Ontarion Aluetoimikunnan Sihteerin osoite: Kalle Nurmi, Box 1028, Sudbury, Ont.

Kivikosken S. S. Osaston kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 2 päivällä, Osote S. S. Osasto Kivikoski, Via Port Arthur, Ont.

Lake Coteaun s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 1 ip. Kirjeenvaihto-osote, Box 28, Dumblane, Sask.

LONG LAKEN S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on Eino Jaakkola, Box 237, Copper Cliff, Ont., Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjeenvaihto-osote: K. Kuusisto, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Mondin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai klo 8 ill. Osote: Ss. osasto, Box 40, Mond, Ont.

Nolalun s.s. osaston kuukausi kokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 15, Nipigon, Ont.

North Branch S. S. Osaston viralllinen kokous on jokaisen kuukauden kolmantena sunnuntaina. Kirjeenvaihto osoite on: Oscar Lehtinen, Box 578, Port Arthur, Ont.

Port Arthurin s.s. osasto No. 2 työkokoukset ovat joka kuun 2 ja 4 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote: 314 Bay St., Port Arthur, Ont.

Quibellin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuun toisena sunnuntaina klo 1 ip. osaston talolla. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Quibell, Ont.

Sault Ste Marien s.s. sosietyn työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, saston omalla talolla, alkaen klo 8.30 ill. 121 Huron St.

Sointulan s.s. osaston osote Sointula, B. C.

St. Catherinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kuukaudessa. Kirjeenvaihto-osote: Box 198, St. Catherines, Ont.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: Box 309.

Solqua, s.s. osasto Bowie, B. C.

Schreiberin s.s. osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai klo 2 ip. Osote: Box 191, Schreiber, Ont.

THORHILDEN S. S. Osaston viralliset kokoukset pidetään jokaisen kuukauden kolmas sunnuntai kello 2 i.p. edellisessä kokouksessa määrätyssä paikassa. Kirjeenvaihto osote on Mrs J. W. Pasanen, Box 30, Thorhild, Alta.

Timminsin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Box 147, Timmins, Ont.

Toronton s.s. osaston osote on: 107 Elmer Ave., Toronto, Ont.

Tarmolan s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote on: E. W. Smolander Jumbo Gardens, Port Arthur, Ont.

Vancouverin, B. C. Suomalaisen OBU:n osaston kokoukset pidetään joka 2 ja 4 keskiv. kuussa Finnish Societyn talolla, 2605 Pender St. E. alkaen klo 8 ill. Kirjurin osote: H. Roos, 3536 Turner St., Vancouver, B. C.

Worthingtonin s.s. osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toisena ja neljäntenä sunnuntaina klo 2 ip. Postiosote: Box 31.

Yhdysvaltain s.s. järjestön keskustoimiston, ja kielenkääntäjäviraston, sekä s.s. järjestön näytelmäliiton osotteet ovat: Finnish Socialist Federation, 220 So. Ashland Blvd., Chicago, Ill. — Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset ovat tehtävä yllämainitulla osotteella.

White Laken s.s. osasto pitää kokouksensa joka ensimäinen sunnuntai kuussa klo 1 ip. P. O. osote Carlin, B. C.

Websters Cornersin s.s. osaston kuukausi kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Lähin rautatie asema on Haney C. P. R. varrella. Kirjeenvaihto-osote on: Wilho Katainen, Websters Corners B. C.

JOBITÖITÄ TEHDÄÄN VAPAUDESSA

Vapauden omassa kirjapainossa tehdään nyt kaikenlaatuisia töitä, KESÄJUHLAMERKKEJÄ — NIMELLÄ JA OSOTTEELLA VARUSTETTUJA KIRJEKUORIA. — KIRJEENPÄITÄ. — NIMI-, KUTSU- JA KAIKENLAISIA LIIKE KORTTEJA. — LENTOLEHTISIÄ. — IKKUNALLA PIDETTÄVÄ ILMOTUSKORTTEJA. — SEKÄ KAIKENLAISTA JOBITYÖTÄ.
Hinnotuksessa käytämme Torontossa vallitsevia taksoja, jotka ovat alhaisemmat kuin missään Canadan pikkukaupungissa.
KAIKKI TYÖ TEHDÄÄN NOPEASTI JA HUOLELLA
Asiamiehet voivat paikkakunnillaan kehottaa liikemiehiä tilaamaan meiltä kaikkia niitä tarpeita mitä liiketoimissaan tarvitsevat.

VAPAUS
Box 69, Sudbury, Ont.

«Teitä palveleva ja teitä tyydyttävä»
SUDBURY DRUG CO.
Limited
Huolellinen lääkkeiden laitto

H. KAUHASEN RAATALILIIKE
Olen muuttanut samaan taloon kuin OBU:n konttori on, 9 Lisgar St. .... P. O. Box 524. .... Minulla on sievä valikoima syys- ja kevätkankaita ja mallia on saapunut joista valmistan kaikkia räätälin alaan kuuluvia töitä kohtu hinnoilla.

Suomalainen Apteekkari K. G. K. NYMAN
on tullut takaisin Port Arthuriin ja hoitaa Suomalaista osastoa
Whites Drug Store
Cor. Bay & Algoma St.
Vanhanmaan lääkkeitä saatavana. — Postitilaukset täytetään.

Phone 711 — P. O. Box 1058
EAGLE CAFE
AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.
OLGA SNELLMAN, omistaja

Osastoille huomioon otettavaa

Yhdysvaltain puoluelehtien tilaaminen.

Ottakaa tämä asia esille ensi kokouksesanne.

Osastojen toimihenkilöille on ainakin osittain tiettyä että Vapauden ja Yhdysvalloissa toimivien puoluelehtiliikkeiden välillä on voimassa sellainen sopimus, että nuo liikkeet, Työmies, Toveri, Eteenpäin y.m. eivät saa täällä tehdä suoraan liikettä vaan että on kaikki liike tehtävä Vapauden kautta.

Tätä sääntöä on julkisesti rikkonut etupäässä Toveri, tehden täällä liikettä Vapauden seläntakana. Viimeseen Toverille lähettämäämme kirjeeseen saimme sellaisen vastauksen että he pitävät oikeutenaan tehdä käteisliikettä, siis sellaista mistä raha lähetetään tilauksien matkassa, suoraan ilman antamata Vapaudelle sopimuksessa määrättyä asiamiespalkkiota. Siis Toveri tkee sen liikkeen suoraan josta saa heti rahan, mutta luottoliikkeen, JOSTA ON AINA HUONOJEN SAATAVIEN PELKOA JA PALJON KUSTANNUKSIA JA JOSSA RAHA SEISOO KIINNI, ANTAA TOVERI VAPAUDELLE.

Jokaisessa osastossa pitäisi tiedettämän että Vapaus on heidän oma lehtensä ja siis CANADASA ON SEN ETUA AJETTAVA ENNEN KAIKKEA MUUTA. Tämän tähden jokaisessa osastossa katsottakoon että eivät ainakaan osastojen asiamiehet teo mitään liikettä muuten kuin Vapauden välityksellä. Vapaudelle kuuluu tuosta liikkeestä vissi prosentti ja kun keran VAPAUDEN ON VÄLITETTÄVÄ OSA LIIKKESTÄ JA KAIKKI SELLAINEN JOSSA RAHA SEISOO KIINNI, NIIN KATSOKAA ETTÄ SE SAA MUUNKIN LIIKKEEN. Toiselta puolen on otettava huomioon että vaikkakin nuo lehdet antavat meille 40 pros. asiamiespalkkiota kun me siitä annamme asiamiehille 20 pros. niin JÄ VAPAUDEN OSALLE KAIKKIA KULUJA VASTAAN AINOASTAAN NIIN VÄHÄN ETTÄ KUN PARAS OSA LIIKETTÄ MENEE SUORAAN EI VAPAUS TODELLA TIENAA MITÄÄN.

Ilmotuksien hankkiminen Vapauteen

Edellä olevan asian lisäksi pydämme teitä ottamaan huomioonne myöskin seuraavan asian:

Vapaus ilmestyy nyt kolme kertaa viikosa ja siinä voisi olla ilmotuksia hiukan enemmän kuin niitä on viime aikoina ollut, ei sentähden että ilmotukset lehteämme kaunistaisivat vaan sentähden että niistä on jonkunverran lehdelle tuloja.

Sudburysta ilmotuksien saanti on nykyään kuivunut vähiin ja siksi niitä pitäisi saada muualtakin. Canadassa on paikkakuntia, joissa asuu satoja jopa tuhansia suomalaisia jotka melkein poikkeuksetta lukevat vapautta. On paikkakuntia, joilla on voimakkaat osasot huomattavlla jäsenmäärällä. Tällaiset osastot voisivat hyvästi pakottaa liikemiehiä antamaan ilmotuksia Vapauteen. Menemällä jonekin kauppaan ja ostamalla tavaraa ja sitten kysymällä onko teillä ilmotusta Vapaudessa ja jos snotaan että ei ole niin kunhan kauniisti jättää paketin pöydälle tulee kauppias paljoa lähemmälle sitä tilannetta, jossa hän alkaa mietimään ilmotuksen antamista Vapauteen. Tälläistä työtä voi tehdä jokainen osaston jäsen ja voipi siihen saada sellaisiakin jotka eivät ole osaston jäseniä ottamaan osaa. Ainoa mitä tarvitaan on pikkasen suoraluontoisuutta sanomaan asiansa.

Sellaisilla paikkakunnilla, joissa ei ennestään ole Vapaudella ilmottajia, voivat ilmottajat luulla pelastuvansa sillä että kun ei kukan ilmota niin täytyy sitä kuitenkin ostaa jostakin. Mutta jos lehtemme lukijat vain ottavat ja alkavat pistämään tilauksensa Eaton komppaniaan tai muihin suuriin postilähetys firmoihin, niin kyllä pikkuporvarit mielelläänkin antavat ilmotuksia. Koettakaapa tätä kokeeksi. Ottakaa asia esille heti ensimäisessä osastonne kokouksessa.

Ilmotushintoja y.m. ohjeita saa Vapaudesta.

Tov. VAPAUDEN KONTTORI

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!!

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja selsovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeiteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä mihin pääsee lähtemään.

H. Kauhasen räätälilliike, Sudbury, Ont., Box 524.

Autoajuri Alex Salo, tavataan auto standillä. Phone 137.

Lehto Matti antaa teille — tulkaa Jussin sappaan.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

SAULT STE. MARIE, ONT.

J. Allanin kelloliike avataan seuraavassa paikassa syysk. alkupäivinä.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä manterella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos otte muuten satu näkemään käväiskää 158 Secord St.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COBALT, ONT.

?

MUITA PAIKKAKUNTIA

Casey-Shaw Lbr. Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

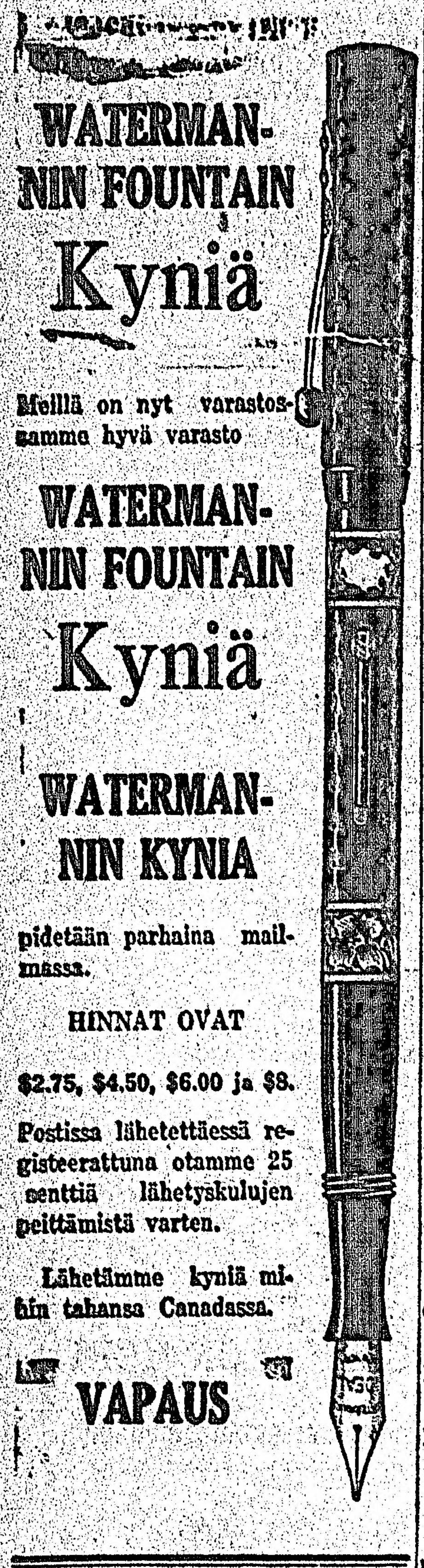

WATERMANNIN FOUNTAIN Kyniä

Meillä on nyt varastossamme hyvä varasto

WATERMANNIN FOUNTAIN Kyniä

WATERMANNIN KYNIÄ

pidetään parhaina maailmassa.

HINNAT OVAT

$2.75, $4.50, $6.00 ja $8.

Postissa lähetettäessä registeerattuna otamme 25 senttiä lähetyskulujen peittämistä varten.

Lähetämme kyniä mihin tahansa Canadassa.

VAPAUS

TILATKAA VAPAUS!

SYYSJUHLAT

toimii

Beaver Laken S.S.Os.

14 p. elokuuta

Osaston talolla

Alkaen kello 1 päivällä

OHJELMASTA MAINITTAKOON:

Juhlapuhe .... J. W. Ahlqvistilta, ynnä muuta.

Illalla esitetään näytöskappale:

LAKIMIEHEN SEIKKAILUT

Huvinäytelmä 4:ssä näytöksessä.

Beaver Laken S. S. O:n Huvitoimik.

MYYTÄVÄNÄ

kaksi uutta lautataloa

Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle.

Kysykää

CASEY-SHAW LUMBER CO.

Phone 452 Sudbury, Ont.

Mrs. Ida Streng

ole hyvä ja saavu kotiasi lastesi luokse. Vanhin tyttösi jäi sairaaksi ja on sairastanut siitä lähtien. Velvollisuudesi äitinä vaatii sitä. Samalla voimme tehdä selvän meidän välisistä suhteistamme asiallisesti

E. STRENG

3314 Venasles St., Vancouver, B.C.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

4 mailia Sudburysta Long Lake tien varressa. Hinta $1,800, osa käteistä.

J. JARVIS

Box 1181, Sudbury, Ont.

Cobaltin Raatajat

Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

Myydään Halvalla

6 vuoden ikäinen terve työ hevonen.

J. JARVIS

Sudbury, Ont.

Vapaudessa ilmoittajille

Lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissamme seuraavasti:

Tiistain lehteen viimeistään kello 12 lauantaina.

Torstain lehteen viimeistään kello 12 tiistaina.

Lauantain lehteen viimeistään kello 12 torstaina.

Osastojen ja yleensä kaikkien ilmottajiemme on parasta ottaa yllälevan huomioonsa. Myöhäset ilmotukset vaikuttavat helposti lehtemme myöhästymisen ja siksi niitä on vältettävä.

SUDBURYSTA

Sunnuntai iltana pidettävästä S.S. Osaston kokouksesta huomautamme vielä ja kehoitamme jokaista jäsentä ja jäseneksi aikovaa saapumaan kokoukseen.

Huvitoimikuntaan valituille jäsenille on kehoitettu huomauttamaan, että jokaisen jäsenen on kuljettava huvitoimikunnan kokouksissa, eikä jättää tehtäväänsä laimin, kuten viime aikoina on käynyt. Huvitoimikuntaan pitäisi kuulua 10 jäsentä ja kokouksissa kävijöitä on vaan 5. Ei sellainen veltous saa tulla kysymykseen Muistakaa nyt, että huvitoimikunnan kokoukset pidetään joka maanantai ilta ja on kokouksiin saavuttava kaikin.

Onko äiti hyljännyt lapsensa.

Viime lauantai iltana klo 11.30 Mrs. Seymour, joka asuu talossa 125 Larch streetillä kuuli veramalta lapsen itkua. Lähdettyään katsomaan löysi hän vaatteeseen käärittynä noin kolmen viikon vanhan lapsen. Asiasta annettiin tieto poliisille ja lapsi toimitettiin St. Josephin sairaalaan, jossa hänen sanotaan saavan hyvää hoitoa. Kuka lapsen edellisenoittuun paikkaan on jäätänyt ei ole tietoa, mutta poliisi tutkii asiaa löytääkseen lapsen äidin tai huoltajan.

Tavattiin hirttäytyneenä Nickeltonissa.

Kun italialainen, Makcutti niminen asiapoika, joka työskentelee Amerika Nickel korporationilla Nickeltonissa meni komppanian tallirakennukseen tiistai iltapäivällä, tapasi hän Edward Butler nimisen sanotun komppanian entisen työläisen hirttäytynee nä siellä.

Butlerin uskotaan hirttäytyneen jo edellisenä perjantaina, koska häntä ei oltu sen jälkeen tavattu. Mistä itsemurha on johtunut ei voida sanoa, sillä hän ei ollut huonossa terveyden tilassa eikä rahallisten huoltenkaan sanota häntä painaneen. Butlerilla on Englannissa vaimo ja lapsia, joille hän maksanut n.s. avioero eläkettä.

Laulu- ja soittokonsertti

Lauantai iltana pidettävästä Sudburyn S. S. Osaston soittokunnan ja sekakuoron konsertista muistutamme yleisöä. Saapukaa jokolla viettämään hauskaa iltaa.

SAULT STE. MARIEN UUTISIA

Vähän selvitystä asian vääristelyyn. Koska eräältä taholta on oltu niin raukkamaisen pikkumaisia että alettu vääristelemään oikeaa asiaa ja samalla ilkeitä valheita levittelemään. Että muka tov. Lauri Lappi olsi mennyt joksikin lakon rikkuriksi Ängilän leipuri liikkeeseen ajuriksi.

Minä allekirjoittanut en ole syyttä nyt toveri Lappia mistään sellaisesta enkä tule syyttämään syystä, että asia ei kerran niin ole. Enhän minä ole ollut lakossa vaan kesälomalla ja koska nais-apulainen joka on yllämainitussa liikkeessä myöskin lähti kesälomalle, niin tov. Ängilä oli pakoitettu ottamaaan apua ja tov. Lappi on ollut siinä pari viikkoa. Vaan koska Ängilä ei näe voivansa pitää huonon liikeajan takia vierasta ajuria niin ei hän luonnollisesti voinut antaa minulle entistä tointani, sillä hän tulee itse sen tekemään ainakin toistaiseksi kuin taas liike-elämä elpyy.

Siis heittäkää pois tuollaiset ilkeät persoona parjaukset tov. Lappia kohtaan kuin kerran mies on syytön.

Toveruudella,

Erland Kallio.

ERI PAIKKAKUNNILTA

MOND, ONT.

Sosialistien vaino Mondissa

Pitkin kesää on Mondissa, suomalaisten keskuudessa, vallinnut oikein Mannerheimiläinen aikakausi. Pikku Mannerheimiä on näytellyt suomalainen työnjohtaja H. Manninen. Viime talvena otti sanottu herra hoiviinsa erään lehimäkeläisen emälahtarin Oskar Hernesmaan ja koska joku Mondilainen uskalsi Vapaudessa asiasta mainita erotettiin heti — kauhuksi toisille, — työstä O. Ojala. Sittemmin on pitkin kesää sanottu herra lähetellyt Ojalan ruokamiehille kaikenlaisia varotuksia m.m. että jos tahtovat työnsä pitää täytyy varoa mitä puhuu j.n.e.

Mutta kaikesta huolimatta Mondinkin luokkatietoisella työväestöllä on vielä liian tuoreessa muistissa ne kärsimykset se vääryys ja sorto minkä alaiseksi Suomen työläiset näiden veristen lahtarien vallitessa ja hallitessa joutuivat. Niitä muistoja ei meiltä riistä kaikenlaisten pikku Mannerheimien ukaasit ja uhkaukset, vaikkapa kysymyksessä olisikin työpaikan menettäminen, sillä mitäpä muuta ei sentään kykene tämäkään mondilainen itsevaltias tekemään kuin vetämään mustan ristin miehen nimen kohdalle Mondin kaivantokomppanian kirjoissa.

Niinpä viime sunnuntai-iltana kuin muutamia osastoon kuuluvia miehiä käveli Mondista asemalle johtavaa tietä ja sattuivat vastatusten laulahoilottavan lahtarin ja hänen seuralaisensa kanssa syntyi miesten välillä vähemmän valittu sanan vaihto ja seurauksena tästä eroitettiin työstä F. Wirtanen ja J. Kärki.

Täten kävi toteen mitä lahtari joku viikko takaperin oli lausunut eräälle työtä kysyvälle miehelle, että: «varro vaan kyllä sinä töitä saat jos ei Ojalan miehistä kukaan «kuittaa» niin kyllä Manninen erottaa». Siispä loppujen lopuksi, te miehet jotka vielä saatte armon olla työssä Mondin kaivannossa ja joilla ei itsellä ole ruuan tarvitta menkää hetimiten kysymään Manniselta ruokapaikkaa sillä ettäkö vaan vikaasi kuulemma kuuluu, että: «hän erottaa ensin kaikki Ojalan «poortarit» että sitte on Ojalankin lähdettävä.»

— Teidän silmätikku.

• •

Täydennykseksi edellä olevaan Mondin kirjeeseen on eräs mondilainen toveri jättänyt Suomesta saamanea kirjeen, jossa tehdään selkoa mikä mies Oskari Herenesmaa on ollut Suomen sisällissodan aikana, jo jota toimintaa hän näyttää jatkavan täälläkin. — Toim.

Lehtimäeltä 7-14-21.

Arv. kirjeenne johdosta 6-21, jossa kysytte Oskar Hernesmaan toimintaa täällä vapaussodan aikana. Mainittu henkilö ei tosin ansaitse mitään toverikohtelua työläisten taholta, se kuu lui niiden emälahtarien joukkoon, kuten hän itse mainitsi antoi itseänsä kutsua täällä, se kantoi suojeluskuntavormua yllänsä ja Mannerheimin antamaa uhhoollisuus mitallia rinnassansa uskollisuudesta aina siihen saakka kun sinne maahan lähti, se oli v. 1918 lähtemässä ensimmäisessä vapaehtoisessa valkoisessa joukossa rintamalle ja viimeisenä tuli, ei ole onnistuttu saamaan mitään yksityiskohtai sempaa selvyyttä sen rintama reissusta. Veritekoja ei se kylläkään tehnyt täällä kotipaikallansa, lukuunottamatta pirullista työläisten härnäämistä ja kätyröimistä. Jälestäpäin on kyllä sanonut katunensa kun hän ei tappanut ennen rintamalle lähtöänsä Lehtimäen punikkia kaikkia (Punikki valkoisten solvaus nimitys työläisistä) kun hänellä oli kerran valta siihen. Mutta jos vielä tulisi sellainen aika niin kotipaikalla hän te kisi ensin selvää. Vielä tässä yhteydessä tulkoon mainituksi että sanottu O. Hernesmaa on sieltä kirjoittanut tänne eräälle työväen yhdistyksen jäsenelle ja kertonut että hän on nyt punainen ja pyytänyt antamaan hänelle jäsenen todistuksen, että hän on ollut Suomessakin punainen. Myöhemmin taas vanhemmilleen kirjoittamassaan kirjeessään kerskailee että hän saa olla työssä kun hän on valkoinen ja on päässyt paasin suosioon eikä ole mitään hätää. Ehkäpä tämä jo riittäneekin kyseessä olevasta herrasmiehestä. Jätän siis teidät hyvästi.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar, Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia lehtiä!

PARAS PAIKKA

tilata vaatetuksenne on

O.B.U. RAATALILIIKE

281 Bay St. Port Arthur, Ont.

Vanhat vaatteenne myös korjataan ja puhdistetaan huolellisesti.

VÄINÖ SAHL

HALUTAAN TIETÄÄ

HALUAISIN saada tietää missä asuskelee isäni John Puttonen. Viime keväänä oleskeli hän täällä Copper Cliffissä ja sitten kun lähti täältä ei ole hänestä kuulunut mitään. Jos joku hänen tuttavistaan huomaa tämän ilmotuksen ja tietää hänen nykyisestä olinpaikastaan, niin olisi hyvä ja kirjoittaisi osoitteelle: Aili Puttonen, Box 294 Copper Cliff, Ont.

Dr. Jas. W. Hutchins

Silmälasi Spesialisti, selkäranka tutkija.

SÄHKÖHIERONTAA

Konttori huoneet 3 ja 4 ensimäisellä lattialla Huron Chambers rakennuksessa. — Phone 1012.

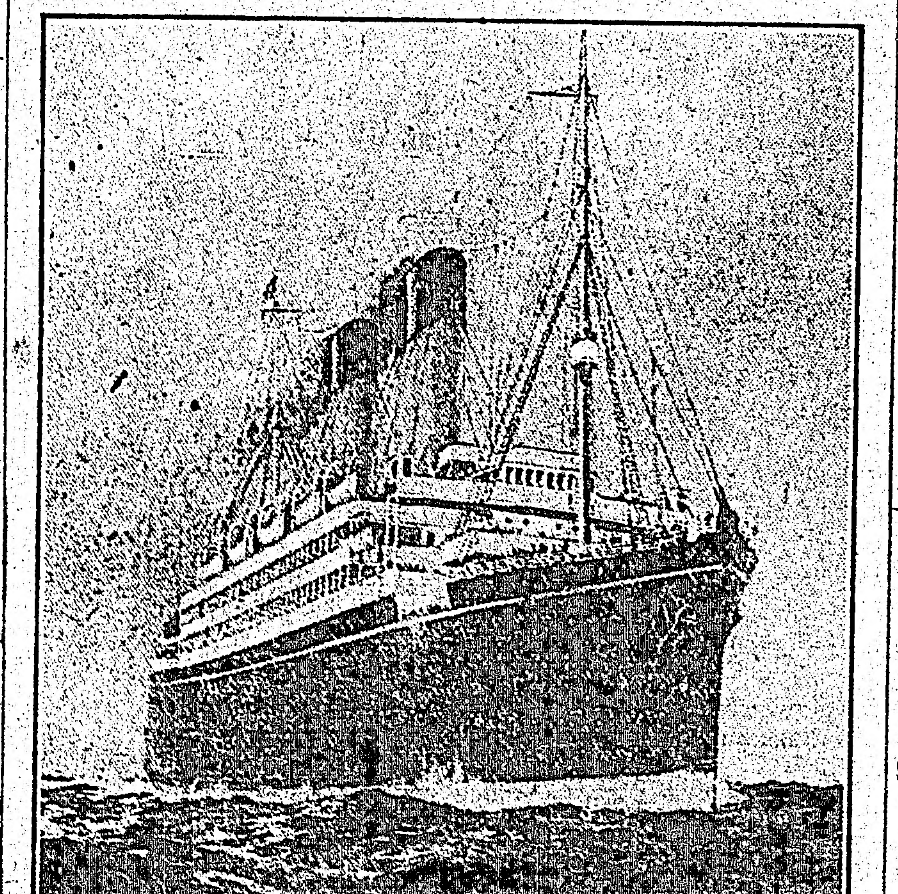

"REGINA"

WHITE STAR DOMINION LINJAN UUSI LAIVA

Matkustaessanne Suomeen taikka tuottaessanne omaisianne ja ketä tahansa Suomesta, käyttäkää White Star Dominion Linjan mahtavia postihöyrylaivoja. Kaikkia piletteja myy pilettejä jokaiseen Europan maahan. Tiedustelkaa hintoja y.m.

Sudbury, Ont., Box 69. J. V. KANNASTO

Valtuutettu asiamies

"TAYLORS" OSTAKAA NYT, Saatte halvalla

Hyviä pun. omenia 12 paun. 1.00
20 paunaa hienoa sokeria .$2.50
Perunajauhoja paketti 25c
Kauraryynit 25 paunaa $1.35

Teillä on aina mielihyvällä palveleva

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

New American Cafe

American Hotel Block, Durham st

Sudburyn uusi ajanmukainen kahvila

Hyvä palvelus. — 90 istuintä.

Meillä on parasta kahvia.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.

Sudbury, Ontario

Samassa rakennuksesa kuin tri Koljonen

ASIOIMISTO

Puoleeni voitte kääntyä kaikissa toimialaani kuuluvissa tehtävissä, kuten laillisten asiakirjain valmistuksessa, saatavien perimisessä, maasekä lakiasioissa.

J. JARVIS

Box 1181. — Sudbury, Ont.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.

Burns—Silverman Block

Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa

Phone 186 P.O. Drawer 360

SUDBURY, ONT.

Mulligan & Mulligan

LAKIMIESTOIMISTO

Elm Street, Sudbury, Ont.

TIMMINS ONE BIG UNIO

kokoontuu jokainen sunnuntai klo 2 jpp. 40 Second Ave.

A. J. McMILLAN, sihteeri.

Box 200, Timmins, Ont.

Henki-, Palo-, Loukkaus- ja Sairausvakuutuksia

välittää

E. J. WILSON

Box 1181 Sudbury, Ont.

LÄÄKKEITÄ,
KEMIALLISIA AINEITA,
SUKLAATA,
KODAKIA JA FILMEJÄ
VICTOR LEVYJÄ,
VICTOR KONEITA
REXAL LÄÄKKEITÄ

Walton Drug Co.,

Limited

SUDBURY.

J. E. MOYLE

Huonekaluliike

Mattoja, y.m., y.m.

Hautaantoimittaja

SUOMALAINEN

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON

62 Edmond Lane

SUDBURY, ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

COCHRANE HARDWARE

KALAVERKKOJA

Myymme ja lähetämme ulos seuraavilla hinnoilla:

Verkko 60 jalkaa pitkä pauloitettuna .... $5.25 kappale
Verkko 90 jalk. pitkä pauloitettuna .... $8.00 kappale
Verkko kangas 3 paunaa $19.50
Verkko lanka .... $1.25 kerä

Uistimia

monta eri lajia 25c ylöspäin

SUOMALAISIA PELTOKUOKKIA

3.00 kappale

Myös varastomme käsittää laajan ja monipuolisen valikoiman rakennustarpeita kuten Sementtiä, kalkkia, kattohuopaa, nauloja rauta- ja teräspeltiä, ikkunalasia, maaleja y.m. y.m.

TYÖKALUJA

kaikesta lajista ja kaikille ammattialoille sopivia. Lähiympäristöllä asuvat säästävät aikaa ja rahaa tilaamalla alaamme kuuluvat tavarat meiltä. Posti ja expressi lähetykset lähetämme samana päivänä kuin ne saapuvat meille.

Suomalaisia ostajiamme palvelee meidän monivuotinen palvelijamme M. E. TUOMI.

COCHRANE HARDWARE

Limited

SUDBURY, ONTARIO

A. H. BEATH

Vanhin ja luotettavin

JUVELI-KAUPPA

SUDBURYSSA

Avioliitto lupakirjoja

KORJAUSTYÖT TAATAAN

Suomalaisia palvelee

E. WILSON

50 Durham St. SUDBURY

A. D. MELDRUM

Lakim. ja yleinen Notario

Nova Ssotia Pankin rakennuk.

59 Durham St., Sudbury, Ont.

Twin Citv Bottlin Works

valmistaa parhaimmat virvoitusjuomat kaksoiskaupungissa, käyttäkää aina niitä. Erikoisesti suosittelemme Pine Apple Juleppia. Ulkolähetykset tehdään huolellisesti ja nopeasti.

V. TUOMI & K. MERIKALLIO, omistajat.

819 Minnesota St.,

Phone So. 2100.

FORT WILLIAM, ONT.

TOHTORI

H. KOLJONEN

P. O. Box 672. Phone 583

SUDBURY, ONT.

Sairaalassa on aina tilaa pitkämatkaisille.

SUDBURYLAISET!

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna perjantaina ja lauantaina. — Phone 457.

PIIRAISEN JA OKSASEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Pallaruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.